

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ।

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१४३७३३/०७९९९५४०००/
९८४९५५९२९७/९८४९२४६२९९
marketing2prabhab@gmail.com

वर्ष ११ अंक १७१ काठमाडौं बिहीबार, २४ असोज २०८१ Prabhav National Daily Thursday, October 10, 2024 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

हार्दिक शुभकामना

विजया दशमी २०८१

को सुखद अवसरमा हाम्रा पाठक, पत्रकार, लेखक/स्तम्भकार, कर्मचारी, विज्ञापनदाता, शुभेच्छुक एवं देश विदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

प्रभाव दैनिक तथा **प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि. परिवार**

प्रकाशन स्थान हुनेवारे सूचना

विजया दशमीको बिदाका कारण यस प्रभाव दैनिकको प्रकाशन भोलि असोज २५ देखि २८ गतेसम्म स्थगन हुने छ। असोज २९ गतेदेखि हामी पुनः नियमित प्रकाशनमा आउने जानकारी गराउँदछौं।

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.

यसमित्र

नेपाली नेत्ररोग विशेषज्ञ बंगलादेशका घाइतेको आँखा उपचारमा तल्लीन	-पृष्ठ २
तस्बिरमा दसैको रौनक	-पृष्ठ ३
दसै उत्सवको सेरोफेरो	-पृष्ठ ४
नयाँ नोट नछाप्दा डेढ अर्ब फाइदा	-पृष्ठ ८

दसै उत्सव

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- हिन्दू धर्मावलम्बीहरूको महान् पर्व बडा दसै भित्रिदसैको छ। दसैले गाउँ-सहरलाई छपकै छोपेको छ। देश तथा विदेशमा रहेका हिन्दूधर्मावलम्बी नेपालीहरू दसै मनाउने अन्तिम तयारीमा जुटिसकेका छन्। विदेशमा रहेकाहरू दसै मनाउन घर फर्किएका छन्। यस वर्ष अखिरक वर्षापाछिको बाढीपहिरोले दसैको मुखमा ठूलो क्षति पुऱ्यायो। विपद्प्रभावित क्षेत्रका नागरिक अझै पनि राहत र पुनःस्थापनाको पर्खाइमा छन्।

राजधानी काठमाडौंसँग जोडिएका सबै सडकमार्ग बाढीपहिरोबाट क्षतिग्रस्त भए पनि अहिले अधिकांश सडक सञ्चालनमा आएका छन्। यद्यपि, यात्रा विगतमा जस्तो सहज छैन। यसका बावजुद विभिन्न पेसा, व्यवसाय तथा अध्ययनको सिलसिलामा काठमाडौंलगायत सहरी क्षेत्रमा बस्दै आएकाहरू दसै मनाउन वैकल्पिक मार्ग प्रयोग गरेर भए पनि आफ्नो गाउँघर फर्किनेक्रम जारी छ।

बडादसैअन्तर्गत आज फूलपाती। दसैको सातौं दिन। सप्तमी तिथिमा पर्ने यस दिन बडादसैको महत्त्वपूर्ण दिन पनि हो। घटस्थापनाका दिन राखिएको जमरा र फूलपातीलाई आज दसैघरमा भित्र्याइन्छ।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

■ आज फूलपाती भित्र्याइँदै, टुँडिखेलमा सेनाको बढाई

■ दसै मनाउन उपत्यकाबाट घर फर्कनेको चाप, बुधबारसम्म करिब सात लाख मानिस बाहिरिए

■ यस वर्ष अष्टमी र महानवमी एकै दिन

■ टीकाको उत्तम साइत असोज २६ गते बिहान ११:३६ बजे

टीका २६ गते, उत्तम साइत ११:३६ बजे

यस वर्ष विजया दशमीको मुख्य दिन अर्थात् टीका असोज २६ गते परेको छ। उक्त दिन बिहान ११:२६ बजे टीकाका लागि उत्तम साइत रहेको नेपाल पञ्चांग निर्णायक समितिले जनाएको छ। यद्यपि, उक्त दिन आफ्नो अनुकूलतामा मान्यजनबाट टीका थापन सकिने सर्भितिको भनाइ छ। असोज २६ गते विजया दशमीका दिन बिहान ८:२३ बजे देवी विसर्जनको साइत रहेको छ।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

बेरोजगारीको बाध्यता चाडपर्वमा पनि रोकिएन विदेश यात्रा कुलमान हटाउन ओलीको जोडबल

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अभाव, गरिबी र बेरोजगारीका कारण मुलुकबाट बर्सेनि लाखौं युवा वैदेशिक रोजगारीमा जाने गरेको जगजाहेरै छ। यतिसम्म कि चाडपर्वको मुखमा पनि वैदेशिक रोजगारीमा जानुपर्ने आमयुवाको बाध्यता बनेको छ।

हिन्दू नेपालीहरूको महान चाड दसै सुरु भएको छ। तर, दसैकै मुखमा रोजगारीका लागि विदेश जाने नेपाली युवाको विभुवन विमानस्थलमा लर्को देखिन्छ। वैदेशिक रोजगारीका लागि म्यानपावर धाउँदाधाउँदा दसैको मुखमै भिसा आएकोले विदेश जान लागेको काफ्रेका रवि गौतमले बताए। आफ्नो र परिवारको भविष्य उज्वल बनाउनु महत्त्वपूर्ण भएकाले दसै भनेर बस्न नपाइएको उनको भनाइ छ। उनका अनुसार फूलपातीकै दिन उनको युपई उडान तय भएको छ।

चाडपर्वमा परिवारसँग बसेर राम्रैले गर्ने मन हुँदाहुँदै पनि विदेशिनुपर्ने नेपालीहरूको बाध्यतालाई सबैले स्वीकार्नुपर्ने वाराका प्रदिप मैनालीले बताए। उनी कोरियामा पहिलो चरणको कार्यान्वयन सकेर नेपाल फर्किएका थिए। 'तर, कर्मिटेड वर्कर भएका कारण पुनः भिसा आये र कोरिया फर्किनुपर्ने हतारो भयो,' उनले भने, 'छ-सात वर्ष भइसक्यो परिवारसँग बसेर दसै मनाउन नपाएको, यो चोटी मनाउन पाइन्छ कि भन्ने थियो तर भिसा आइहाल्यो, नगए रोजगारी गुम्ने डर, बाध्य भएर कोरिया आइयो।'

उल्लिखित व्यक्तिहरू प्रतिनिधिपत्र मात्रै हुन्। उनीहरूजस्तै बाध्य भएर वैदेशिक रोजगारीका लागि दैनिकरूपमा

दसै बिदामा नयाँ श्रम स्वीकृति नपाइने

काठमाडौं (प्रस)- वैदेशिक रोजगार विभागले काम गर्न विदेश जाने कामदारलाई दिइने श्रम स्वीकृति दसै बिदाभरि बन्द हुने जनाएको छ। बिदा आवधिमा श्रम स्वीकृति बन्द भए पनि यसअघि नै टोकन लिइसकेका कामदारलाई भने रोक नलगाइने विभागले उल्लेख गरेको छ। फूलपाती अर्थात् आज (बिहीबार)बाटै दसै बिदा हुने भएकाले नयाँ श्रम स्वीकृति दिन बन्द गरिएको विभागका निर्देशक एवं सूचना अधिकारी गुरुदत्त सुवेदीले बताए। दसैपछि पुनः श्रम स्वीकृति सेवा भने नियमित रहने उनले जानकारी दिए। 'पहिल्यै टोकन लिइसकेकाहरूलाई विदाले रोक्दैन, श्रम स्वीकृति दिने व्यवस्था मिलाइएको छ,' उनले भने।

दसैतिहारजस्ता चाडपर्वमासमेत टोकन संख्यामा नेपालीहरू वैदेशिक रोजगारीमा जाने गरेका छन्। यसअघि दसैको टीकाकै दिनमा पनि सयौंको संख्यामा नेपालीहरू वैदेशिक रोजगारीमा जाने गरेका विभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा रहेको अध्यागमन कार्यालयले जनाएको छ। यही असोज महिनाको २० गतेसम्म (चाडपर्वको मुखमा) ४८ हजारभन्दा बढी युवाले वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति लिएको विभागले जनाएको छ। विभागको तथ्यांकअनुसार चालु आर्थिक वर्षको साउन महिनामा ५९ हजार ५७५ जना र भदौ महिनामा ५७ हजार ४९३ जनाले वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति लिएका थिए।

१५ सयभन्दा बढी युवा बहिरिएको वेदिका उल्लेख गरेका विभागका तथ्यांकले पनि

संख्या बढ्दै गएको छ। दसैको सम्मुखमा २० हजारभन्दा बढी युवाले वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति लिएको विभागका निर्देशक एवं सूचना अधिकारी गुरुदत्त सुवेदीले बताए। 'दसै मनाउन विभिन्न मुलुकबाट स्वदेश फर्कने र परिवारबाट विछोडिएर वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारको संख्या बराबारी जस्तै छ,' उनले भने, 'भिसा आएर श्रम स्वीकृति र हवाई टिकट लिएपछि दसै भनेर बस्ने अवस्था हुँदैन, यो चाहिँ बाध्यता नै हो।'

शव हुवानी सेवा जरोकिने

वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालयले दसै विदामासमेत शव हुवानी कार्य निरन्तर हुने जनाएको छ। सचिवालयले बुधवार एक विज्ञापित जारी गर्दै विजया दशमीको सार्वजनिक विदा आज बिहीवारदेखि २८ गतेसम्म सचिवालय बन्द रहेता पनि विभुवन विमानस्थलबाट मृतकको घरपरिवार र ठेगानासम्म शव हुवानी गर्ने कार्य निरन्तर रहने उल्लेख गरेको छ।

बोर्डको निर्देशक एवं सूचना अधिकारी टीकाराम ढकालले अनिवार्य तथा आकस्मिक कार्यहरू विदाको समयमा पनि जारी रहने बताए। 'जानकारी एवं सहायताका लागि फोकल पर्सन नै तोकिएको छ,' उनले भने, 'अत्यावश्यक कार्यका लागि बोर्डको वेबसाइटमा गएर तोकिएका अधिकारीहरूलाई सम्पर्क गरी सेवा लिन सकिने छ।'

- कुलमानलाई सोधियो १५ बुँदे स्पष्टीकरण
- ओलीको 'ब्याक अप'मा उर्जामन्त्रीले सोधे स्पष्टीकरण
- १५ दिनको समयसीमामा स्पष्टीकरण बुझाउनुपर्ने

■ जेबी योञ्जन

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली अमेरिका भ्रमणबाट फर्किएको साता दिनमै नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङलाई हटाउने खेलोफडको सुरु भएको छ। ओलीले अमेरिका जानुअघि नै घिसिङलाई हटाउन चाहेका थिए। तर, त्यसवेला सम्भव भएन। अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगलाई प्राधिकरणको डेडिकेटेड फिडर र टुकलाइन महसुल विवाद छानविनका लागि दिने तयारी गरेका थिए।

चौतर्फी विरोधका कारण पछि हटेका ओलीले 'प्रिन सिमनल' दिएपछि बुधवार घिसिङलाई उर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयले डेडिकेटेड फिडर र टुक लाइन महसुल, पोल र ट्रान्सफर्मर खरिदलगायतका १५ विषयमा विवरण मागेको हो। ती विवरण बुझाउने अवधि १५ दिन भनिएको छ। उर्जामन्त्री दीपक खड्काले मन्त्रीस्तरीय निर्णयबाट

कुलमान घिसिङ कार्यकारी निर्देशक, नेवि प्राधिकरण

दीपक खड्का उर्जामन्त्री

उक्त स्पष्टीकरण मागिएको हो। प्राधिकरणको केन्द्रीय स्टोर प्रमुखको रूपमा गत ५ वर्षदेखि कार्यरतहरूको पद र योग्यता खुलेको विवरण माग गरिएको छ। मन्त्रालयले विगत चार वर्षमा प्राधिकरणबाट भए गरेका सबै काम, सहमति सम्भौता, कर्मचारी र वित्तीय विवरण घिसिङसँग मागेको छ। प्राधिकरणको कर्मचारी सेवा, सर्तसम्बन्धी विनियमावली (संशोधनसहितको) एवं आर्थिक प्रशासन विनियमावली (संशोधनसमेत) र सोसँग सम्बन्धित विगत चार वर्ष अवधिमा सञ्चालक समितिले गरेका विभिन्न मितिका निर्णयहरू मागिएको छ। विगत चार वर्षको अवधिमा कार्यकारी निर्देशकलाई प्रत्यायोजन गरेको अधिकारको विवरण (निर्णय मिति खुल्नेगरी) उपलब्ध गराउन पनि भनिएको छ।

यसअघि प्राधिकरणसँग संसद्को सार्वजनिक लेखा समितिले डेडिकेटेड र टुकलाइन महसुल विवादमा टीओटी मिटर बिल मागेको थियो। घिसिङले एक टुक बिल बुझाए। उक्त बिल अहिलेसम्म अध्ययन गरेको छैन।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

नेपाली नेत्ररोग विशेषज्ञ बंगलादेशका घाइतेको आँखा उपचारमा तल्लीन

काठमाडौं- नेपालको आँखा उपचार सेवामा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा प्रतिष्ठा हासिल गरिरहेको छ । पछिल्लो समय भारतीय सीमा क्षेत्रका नागरिक एवं अन्य देशका नागरिकसमेत नेपालका आँखा उपचार केन्द्रमा सेवा लिन आउने क्रममा वृद्धि भइरहेको छ । अर्कोतर्फ नेपालका नेत्रविशेषज्ञले विदेशमा पुऱ्याएको सेवा तथा अनुसन्धान अब्बल कहलिएका छन् । नेपाली नेत्रविशेषज्ञद्वय सुशीला पटेल र सविता ढकालले बंगलादेशको आन्दोलनका क्रममा आँखामा समस्या देखिएका घाइतेका ढाकामा विशेषज्ञ सेवा प्रदान गरिरहेका छन् । घाइतेको आँखा उपचार गर्न नेपाल नेत्रज्योति संघद्वारा सञ्चालित लुम्बिनी नेत्र विज्ञान अध्ययन संस्थान तथा रिसर्च सेन्टर र्ग अम्बिका शाह आँखा अस्पताल भैरहवाले चिकित्सकद्वयलाई त्यसतर्फ पठाएको थियो । अस्पतालका व्यवस्थापक प्रकाश रायमाफीका अनुसार अस्पतालमा कार्यरत डा. पटेल कर्निया सर्जनको एसोसियेट प्रोफेसर तथा डा. ढकाल भिट्रो रेटिना सर्जन हुन् । उनीहरू नेशनल इन्स्टिट्यूट अफ अप्यालमोलोजी ढाकाको आग्रहमा बंगलादेश गएका हुन् । अस्पतालका सूचना अधिकारी प्रतीक पाण्डेका अनुसार नेपाली चिकित्सकले यही असोज १८ गतेदेखि ढाकामा विशेषज्ञ उपचार सेवा प्रदान गरिरहेका छन् । यो क्रम

यही असोज २२ गतेसम्म जारी रहने छ । आन्दोलनका क्रममा बंगलादेशको राजधानी ढाकामा विशेष गरेर आँखामा चोट लागि नानी च्यातिएका, नानीमा गहिरो चोट लागेका, आँखाको पर्दा च्यातिएका, आँखामा चोट लागि घाइते भएका, आँखामा रगत आएकालगायत समस्या देखिएका विरामीको उपचारका साथै शल्यक्रिया गरिएको छ । नेपाल नेत्रज्योति संघका महासचिव भरतबहादुर चन्दका अनुसार सेवा नेपाल र सेवा फाउन्डेसनको समन्वय तथा नेशनल इन्स्टिट्यूट अफ अप्यालमोलोजी ढाकाको आग्रहमा

अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सकलाई बंगलादेश पठाइएको हो । उनले भने, छिमेकीलाई समस्या पर्दा सहयोग गर्नु हाम्रो कर्तव्य हो । विगतमा पनि हामीले बंगलादेशस्थित नेपाली दूतावासको समन्वयमा बंगलादेशमा आँखा परीक्षण शिविर सञ्चालन गरिसकेका छौं । उनीहरूले सेवा फाउन्डेसनमार्फत चिकित्सक पठाउन आग्रह गरेपछि हामीले हाम्रो अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सलाई बंगलादेश पठाएका छौं । यसले दुई देशबीचको सम्बन्ध नागरिकस्तरीय थप प्रगाढ हुने विश्वास लिएका छौं र आगामी दिनमासमेत दूतावाससंगको सहकार्यमा

बंगलादेशका विभिन्न स्थानमा आँखा शिविर सञ्चालन गर्ने योजना बनाएका छौं । पछिल्लो समय बंगलादेशबाट व्यक्तिगत रूपमा नै आँखाका विरामी उपचारका लागि नेपाल आइरहेका छन् । संघको तथ्यांक अनुसार सन् २०२३ मा मात्र भारत बंगलादेशसहित विभिन्न देशबाट आठ लाखभन्दा बढी विरामीले संघको सञ्चालनमार्फत आँखाको उपचार गराएका छन् । संघका कार्यकारी निर्देशक डा. शैलेशकुमार मिश्रले भने, 'गत वर्ष मात्र पनि हाम्रो सञ्चालनमार्फत आठ लाखभन्दा बढी गैरनेपाली विरामीले आँखा उपचार सेवा लिएका छन् । यसले हाम्रो उपचारमा अन्य देशका नागरिककोसमेत विश्वसनीयता बढेको छ भन्ने देखिन्छ ।' रासस

साउदीमा रोजगार कम्पनी : Del Monte Saudi Arabia Co Ltd Factory. IT. No. 312055. 1 Loding Unloading Labour. 1 0 1000 339.333. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक १ गते (17th Oct. 2024) मा हुनेछ ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी : Kafat Al-Tariq Contracting Company. IT. No. 312059. 1 Asphalt Worker. 7 0 1700 60.689. अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक १ गते (17th Oct. 2024) मा हुनेछ ।

Aandhikhola Rural Municipality Office of Rural Municipal Executive Krishi, Syangja, Gandaki Province, Nepal. Invitation for Bids for the

- i) Upgrading Of Fulbari Majhkatara Aarthar Ramjha Deurali Road
ii) Upgrading Of Puwadanda kamerepani Karkineta Road

Contract Identification No:- i) ANDH-W-NCB-FR-01-2081-82
Contract Identification No: ii) ANDH-W-NCB-PK-02-2081-82
Date of publication: 10 October 2024

Table with 6 columns: Contract ID, Description and Location Of Work, Approved Estimated Amount (Without VAT,PS,& Contingencies) Nrs., Bid Document Fee(Nrs), Bid Security Amount(Nrs), Bid Validity Security Period.

Table with 4 columns: Office Name, Name of Bank, Dharautti Account no, Rajaswa Sirsak No.

- 3. Bidder can only bid electronically through e-procurement section of PPMo's Website http://www.bolpatra.gov.np/egp.
4. Online bids must be valid for a period of 90 days for tenders counting from the day of bid opening and must be accompanied by bid security which shall be valid for minimum 30 days beyond the bid validity period.
5. Eligible Bidders may obtain detail information by inspecting the bidding Documents at the Office of Rural Municipal Executive, Aandhikhola Rural Municipality, Krishi, Syangja or From Website: www.aandhikhola.gov.np or may visit PPMo website: www.bolpatra.gov.np/egp.

Chief Administrative Officer

बेलबारी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय बेलबारी, मोरङ कोशी प्रदेश, नेपाल. विद्युतीय माध्यमबाट बोलपत्र आह्वानको सूचना. (प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८१/०६/२३ गते). आ.व. २०८१/०८२ मा बेलबारी नगरपालिका कार्यालयको तपसिल बमोजिमको कार्य प्रचलित कानून बमोजिम विद्युतीय बोलपत्र माध्यमबाट गर्नुपर्ने भएकोले इजाजत प्राप्त व्यवसायीबाट रितपूर्वक बोलपत्र पेश गर्नकालागि सूचना आह्वान गरिएको छ । बिस्तृत जानकारीका लागि सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको website https://www.bolpatra.gov.np/egp/ मा हेर्नुहुन समेत सुचित गरिन्छ । तपसिल: Table with 6 columns: क्र.स., ठेक्का नं., कामको विवरण, ल.ई.रकम रु. (छाट बाहेक पीछस सहित), धरोटी रकम रु., बोलपत्र दस्तुर रु., खरिद प्रक्रिया.

आजको राशिफल. आजचाथ श्री स्वामी ध्रुव, माइण्ड मेनेजमेन्ट गुरु इन्टरनेसनल एस्टीमोलाजिकल फोरम सानेपा, काठमाडौं, नेपाल. फोन : ९८४१५९२५५२, Email: dhruvswamig@gmail.com. बिहीबार, २४ असोज, २०८१. Table with 2 columns: राशि (गेष, तृष, मिथुन, कर्कट, सिंह, कन्या, तुला, वृश्चिक, धनु, मकर, कुम्भ, मीन) and विवरण.

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स. प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं) १००. ४२६१९४५/४२६१७९०. जिल्ला प्रहरी (ललितपुर) ५५२१२०७. जिल्ला प्रहरी (भक्तपुर) ६६१४२२१. आर्काम्क प्रहरी सेवा ४२६०८५९. परोपकार एम्बुलेन्स सेवा ४२४४१२१. विशालवजार एम्बुलेन्स सेवा ४२२२०९४. रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा ५५४५६६६. ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा ४२४४८५५. अग्रवाल सेवा केन्द्र १०९८. श्रील हेल्थलाइन नेपाल १०९८. बालबालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र १०४/४२२६००६.

अस्पताल र विविध. दमकल १०१. रक्तसञ्चार केन्द्र ४२२५३४४. नेपाल आँखा बैंक ४४९३६८४. नेपाल आँखा अस्पताल ४२५०६९१. मध्यपुर अस्पताल, भक्तपुर ०१-६६३९६५८. तिलगंगा आँखा अस्पताल ४४९३६८४. वीर अस्पताल ४२२९१८८. त्रिवि शिक्षण अस्पताल प्रसूति गृह ४४९२७०७. टेकु अस्पताल ४२५३३९६. पाटन अस्पताल ४५२२२७८. भक्तपुर अस्पताल ६६१०६७६. मानसिक अस्पताल ५५२१३३३. कान्ति बाल अस्पताल ४४९४७९८/४४२७४५२. काठमाडौं मोडेल अस्पताल ४२४०८०५/६. वी एण्ड वी अस्पताल ५५३३२०६. मेडिकेयर नेशनल अस्पताल ४४६७०६७. मेडिकेयर नेशनल अस्पताल (एम्बुलेन्स) ४४६७०६७. फ्रेन्ड्स अफ शान्ता भवन ४४७०१८१.

नेपाल अर्थापेडिक अस्पताल काठमाडौं मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, सिनामंगल ४४९३७२५. नेपाल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, जोरपाटी ४९९१००८. कान्तिपुर डेप्टल हस्पिटल, महाराजगञ्ज ४३७०१३६. कान्तिपुर हस्पिटल, सुविधानगर, तिनकुने ओम हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर नर्सिङ, वापाथली ४२५८५५४. सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र लाइफ केयर अस्पताल ४३७३३२२/४३७३३७४. मिर्तेरी अस्पताल ४२२७३५५. क्यापिटल हस्पिटल (प्रा.) लि. ६६३१७३६/६६३४०१६. श्री सत्यसाइ नि:शुल्क एम्बुलेन्स/शववाहन (पूर्व काठमाडौं) ४४९८०३५. नि:शुल्क होमियो दातव्य चिकित्सालय/शववाहन सेवा (काठमाडौं) भक्तपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स/रक्तसञ्चार सेवा नेशनल किडनी सेन्टर ४३६३४५२/४३६०८८९. मानसिक अस्पताल ४४८०१७०. ह्याम्स अस्पताल, बुद्धनगर ४७८४४८०/४७८५५५७. ईशान बाल नर्सिङ होम तथा प्रसूति गृह (प्रा.) लि. ४३५५३३७/४३८९९६२. गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिट्यूट मनमोहन मेमोरियल अस्पताल, लैनचौर ४४९१६०५/४४२०८२३. भरोसा अस्पताल प्रा.लि., वानेश्वर ४४७४९६८/४४८९८९१.

शववाहन र विविध. सामुदायिक मानसिक स्वा.से. केन्द्र, ढाँछी ०१ ६९१२१४४. जनमैत्री हस्पिटल, बालाजु ४३६३३०१-०५. विनायक अस्पताल तथा प्रसूति गृह, गोगबु ४३६३५५२/४३६०८४८. नेपाल चेम्बर अफ कमर्स ४२३०२१३. पशुपति आइडल सेवा केन्द्र ४४९२९९९. देव कर्नर नि:शुल्क शववाहन सेवा ४४३४०९३. नेपाल मिटर ट्याक्सी संघ ४२२४३७४.

नेपाल राष्ट्र बैंक २४ असोज, २०८१ (१० अक्टुबर, २०२४). Table with 4 columns: मुद्रा, एकाइ, खरिद दर, बिक्री दर. भारतीय रुपैयाँ १०० को १६०१०० १६०१५. अमेरिकी डलर १ को १३४.०६ १३४.६६. युरो १ को १४८.०२ १४८.६८. पाउन्ड स्टर्लिङ १ को १७५.६६ १७६.४४. स्विस फ्रँक १ को १५५.७७ १५८.४८. अस्ट्रेलियन डलर १ को ९९.७४ ९९.१५. क्यानाडियन डलर १ को ९९.०२ ९९.४६. सिङ्गापुर डलर १ को १०३.३६ १०३.८२. जापानी येन १० को ९.९३ ९.९७. चिनियाँ युआन १ को १९.१० १९.१९. साउदी अरब रियाल १ को ३५.७२ ३५.८८. कतारी रियाल १ को ३६.७८ ३६.९४. थाई भाट १ को ४.०५ ४.०६. संयुक्त अरब इमिरेट दिराम १ को ३६.५० ३६.६६. मलेसियन रिडेट १ को ३९.७६ ३९.९०. दक्षिण कोरियन वन १०० को १०.०४ १०.०९. स्विस क्रोनर १ को १३.०२ १३.०८. डेनिस क्रोनर १ को १९.८४ १९.९३. हङकङ डलर १ को १७.२६ १७.३४. कुवेती दिनार १ को ४३६.२० ४४०.७७. बहराइन दिनार १ को ३५५.५७ ३५७.९६. यो विनिमय दरलाई बैंकले आवश्यकता अनुसार जुनसुकै समयमा पनि सशोधन गर्न सक्नेछ । वाणिज्य बैंकहरूले तान्ने विनिमय दर भने फरक हुनेछ । अदावधिक विनिमय दर बैंकको वेबसाइट www.nrb.org.np मा उपलब्ध हुनेछ ।

दसैँको रौनक

१

२

३

४

५

६

१) भारतको विभिन्न सहरमा रोजगारीका लागि पुगेका नेपालीहरू दसैँ तिहार पर्व मनाउन नेपालगञ्जस्थित जमुनाह नाकाबाट घर फर्किए। २) कपिलवस्तुको चन्द्रौटा मा बुधवार पिड खेल्दै बालबालिका। ३) गोगवुस्थित नयाँ बसपार्कमा घर जान गाडी चढ्न आएका यात्रुहरूको घुइँचो। ४) महोत्तरी जिल्लाको सदरमुकाम जलेश्वर नगरपालिका-१ मा दुर्गा पूजाका लागि बिजुली बत्तीले फिलिमिली सजाइएको दुर्गा मन्दिर। ५) जिल्ला ट्राफिक कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोकद्वारा 'समुदाय-प्रहरी साभेदारी' कार्यक्रमअन्तर्गत चाडबाड लक्षित सवारी दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि बुधवार बनेपास्थित अरनिको राजमार्ग छेउमा आयोजित चालक तथा सहचालक एवं सर्वसाधारणको स्वास्थ्य परीक्षण गर्दै। ६) बडादसैँको अवसरमा आवश्यक सरसामान खरिद गर्न सीमावर्ती भारतीय सहर जयनगरमा रेल चढेर जान बुधवार बिहान जनकपुरधामको रेल्वे स्टेशनमा यात्रुहरूको घुइँचो।

तिहारहरू: रासस

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

दसैँ उत्सव...

कालरात्री देवीको पूजा अर्चना गरिनुका साथै नेपालीका घरघरमा फूलपाती भित्र्याइन्छ।

दसैँघरमा उखुको बोट, केराको बोट, बेलपत्र, दारिम, अशोक, बेल, मानक, कचुर, धानको बोट, जयन्ती, धानको बाला, अशोकको पात, अदुवाको बोट र नयाँ फलफुलका पालुबालाई शुभ साइतका रूपमा फूलपाती मानेर भित्र्याइन्छ। काठमाडौँको बसन्तपुरमा भने गोरखा दरवारको दसैँघरबाट ल्याइएको फूलपाती परम्पराअनुसार नै भित्र्याइन्छ। गोरखाबाट धादिङको जीवनपुर हुँदै काठमाडौँको जमलसम्म ल्याइएको फूलपातीलाई नेपाली सेना तथा प्रहरीको पटल, निजामती उच्चपदस्थ कर्मचारीहरू, आशागुर्जा टोली, व्याण्डबाजा, पञ्चेवाजासहित सिंगारिएका कलस्यौलीहरू, सांस्कृतिक भाँकी र पाँचजना गुरु पुरोहितको समूहले हर्ष बढाईका साथ बसन्तपुर हनुमानढोकास्थित दसैँघरमा भित्र्याउँछन्।

यसैगरी गोरखा दरवारमा भने साइत हेरी भकुटी सुसारेहरूले दरवार क्षेत्रमा रहेको जंगलबाट ल्याएका नवपत्रिका अर्थात् नौ खालका फूलहरू- जयन्ती, अशोका, बेलपत्र, केरा, उखु, सामा, धान, फुन्द्रेका फूल सतिपिपलको निसान सिंगारे चोतीरोमा राखेर र गोरखा दरवारबाट बाजागाजासहित आएका कलस्यौलीहरूले मालश्री गीत गाउँदै, बाजा बजाउँदै फूलपातीलाई डोलीमा राखेर गोरखा दरवारमा भित्र्याउने गर्दछन्। फूलपाती दरवारभित्र भित्र्याउँदा कालो वोकाको बली दिने चलन रहेको छ।

त्यसैगरी आज देशभरिका प्रमुख शक्तिपीठ, देवी मन्दिर, नेपाली सेना तथा प्रहरीका तल्लोदेखि उपल्लो तहका अड्डाहरूमा बढाईका साथ फूलपाती भित्र्याउने चलन रहेको छ। फूलपाती भित्र्याउने साइतअनुसार सैनिक मञ्च टुँडखेलमा नेपाली सेनाले फूलपातीको बढाई प्रस्तुत गर्ने गर्दछन्। नेपाली सेनाको टुकडीले तोप पडकाउँदै हर्ष बढाई गर्ने प्रचलन परम्परादेखि नै चल्दै आएको छ। उक्त बढाईको

राष्ट्र प्रमुखका हैसियतले राष्ट्रपतिसहित उच्च पदस्थहरूले प्रत्यक्ष अवलोकन गर्दछन्।

धामधाम उपत्यका छाड्दै

फूलपातीसँगै दसैँ पूर्णरूपमा सुरु हुन्छ। फूलपातीका दिनदेखि सरकारी कार्यालय, बैंक तथा वित्तीय संस्था, शिक्षण संस्था, गैरसरकारी संघसंस्थाहरू विदा हुने गर्दछन्। यसो हुँदा मानिसहरू फुर्सदिला भई टाढाटाढा रहेका आफ्ना घर जाने मोका पाउँछन्। दसैँ मान्छे घर फर्किनेहरूको भीडले यातायातका साधन भरिभराउ हुन जान्छन्। बजारहरूमा विशेष चहलपहल सुरु हुने र नयाँ-नयाँ अनुहारका मानिसको आवतजावतले रमाइलो अनुभूति गराउँदछ।

फूलपातीकै दिनदेखि गाउँघर सहरबजारमा रोटे र लिंगो पिड हाल्न थालिन्छ। यसपटक असोज ११ र १२ गते परेको वर्षाका कारण बिपी राजमार्ग ठप्प छ। हेटौँडा पुग्ने फर्पिडतर्फको सडक अवरुद्ध छ। यद्यपि वैकल्पिक बाटो प्रयोग गरेर भए पनि गाउँ फर्कने क्रम जारी छ। आकाशमार्ग प्रयोग गर्नेहरू पनि बढेका छन्। काठमाडौँ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयका नायब उपरीक्षक रवीन कार्कीका अनुसार घटस्थापनापछि बुधवार बिहानसम्ममा पाँच लाख सात हजारले काठमाडौँ उपत्यका छोडेका छन्। पछिल्लो तीन दिनमा दैनिक एक लाखको हाराहारीमा मानिस वाहिरिएका छन्। फूलपातीको अघिल्लो दिन बुधवार यो संख्या बढेको छ।

कार्कीका अनुसार उपत्यकाबाट वाहिरिने चारवटै नाकामा सवारीसाधन र यात्रीको चाप बढेको छ। 'आइतबार र सोमबारको तुलनामा मंगलवार र बुधवार यात्रा गर्नेको संख्या बढेको छ,' कार्कीले भने। दैनिक सरदर ३० हजार मानिस राजधानी प्रवेश गरेका छन्। नायब उपरीक्षक कार्कीले बसपार्क, कलंकी, बल्खु, कोटेश्वर र सीतापाइलामा सवारी र यात्रीको बढेको छ। हाल अरनिको राजमार्ग, त्रिभुवन राजपथ, पृथ्वी राजमार्ग र दक्षिणकाली-हेटौँडा र कान्ति राजमार्ग

भएर यात्रीहरू आफ्ना गन्तव्यतर्फ प्रस्थान गरेका छन्। यसपटक प्रहरीका अनुसार १० लाख व्यक्तिले दसैँ मनाउन उपत्यका छाड्ने देखिन्छ।

अष्टमी र नवमी एकैदिन

यस वर्ष अष्टमी र महानवमी एकै दिन परेको छ। महाअष्टमी अर्थात् नवरात्रिको आठौँ दिन, नवरात्रिभरि माता दुर्गाका नौ वटा रूपहरू शैलपुत्री, ब्रह्मचारिणी, चन्द्रघण्टा, कुम्भाण्डा, स्कन्दमाता, कात्यायनी, कालरात्रि, महागौरी र सिद्धिदात्रीको पूजा-अर्चना गरिन्छ।

यस दिन दुर्गाको आठौँ स्वरूप महागौरीको विधि विधानअनुसार पूजा अनुष्ठान गर्ने गरिन्छ। यस उपलक्ष्यमा दसैँघर र कोतलगायत मुलुकका विभिन्न शक्तिपीठमा बलिबसित पूजाअर्चना तथा दुर्गा सप्तशती पाठ गर्ने गरिन्छ। बिहान सबैदेखि विभिन्न शक्तिपीठहरूमा बलि चढाउने र पूजा आराधना गर्नेहरूको घुइँचो लाग्छ।

नवरात्रीको नवौँ दिन अर्थात् महानवमी। तर, यसपटक महानवमी अष्टमी एकै दिन परेको छ। महानवमीमा महालक्ष्मी देवीको पूजाआजा गरी मनाइन्छ। महानवमीका दिनमा घटस्थापनाका दिनमा राखिएको जमरा विभिन्न शक्तिपीठमा लगी चढाइन्छ।

यसै दिन बिहान कलपूर्जा, हातहातियारहरू तथा सवारीका साधनहरू आदिबढाई बली दिई विश्वकर्माको पूजा पनि सम्पन्न गरिन्छ। दसैँघर र कोतलगायत राज्यका विभिन्न देवी मन्दिर र शक्तिपीठमा वोका, हाँस, कुखुरा र राँगाको बलिबसित दुर्गा भवानीको विशेष पूजा आराधना र दुर्गा सप्तशती, श्रीमद् देवी भागवत एवं देवी स्तोत्र पाठ गरिन्छ। महानवमीका अवसरमा कोहरूमा हर्षबढाईका साथ कोतपूजा र निशाना पूजा पनि गरिन्छ। हनुमानढोकामा रहेको तलेजु भवानीको मन्दिर पनि महानवमीकै दिन खुल्ने गर्दछ। वर्षमा एक दिनमात्र खुल्ने भएकाले यसदिन यहाँ दर्शनार्थी एवं पूजा गर्ने भक्तजनको भीड लाग्ने गर्छ।

दसैँअर यस्तो रहने छ मौसम

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले यसपालिको दसैँ विशेष मौसम बुलेटिन सार्वजनिक गरेको छ। बुलेटिनमा कोशी, मधेश र गण्डकी प्रदेशका पहाडी भू-भागमा आंशिकदेखि साधारणतया बदली रहने जनाइएको छ। विभागले कोशी र मधेश प्रदेशका थोरै स्थानहरूमा वागमती र गण्डकी प्रदेशका पहाडी भू-भागका एक-दुई स्थानमा मेघगर्जन/चट्याङसहित हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहने अनुमान गरेको छ। बाँकी भू-भागमा आंशिक बदलीदेखि मौसम मुख्यतया सफा रहने विभागले जनाएको छ। उक्त दिनहरूमा अधिकांश स्थानमा अधिकतम तथा न्यूनतम तापक्रम सरदरभन्दा थोरै घट्ने सम्भावना रहेको मौसमविद् रोजन लामिछानेले जानकारी दिए। उनले ठूलो पानी पर्ने सम्भावना भने नरहेको बताए। मौसम पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी गरिने तीनदिने मौसम पूर्वानुमानमा यससम्बन्धी जानकारी अद्यावधिक गरिने भएकाले महाशाखाको 'वेबसाइट' हेर्न अनुरोध गरिएको छ। यस वर्षको मनसुन मंगलवारदेखि नै काठमाडौँ उपत्यकासहित कर्णाली, लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशका सम्पूर्ण भू-भागबाट वाहिरिसकेको छ। महाशाखाका अनुसार वागमती प्रदेशको पश्चिमी भू-भाग र मधेश

प्रदेशका पश्चिमी भू-भागका थोरै स्थानहरूबाट पनि मनसुन बहिर्गमन भएको छ। हाल कोशी प्रदेशलगायत मधेश र वागमती प्रदेशको पूर्वी भू-भागमा मनसुनी वायुको प्रभाव बाँकी छ। नेपालमा यही असोज २० गतेदेखि मनसुन बहिर्गमन सुरु भएको थियो। यस वर्षको मनसुन गत जेठ २८ गते भित्रिएको थियो।

टीका...

देवी विसर्जन सकेपछि दुर्गाको प्रसाद ग्रहण गर्न दिनभर कुनै बाधा नभए पनि साइत खोज्नेका लागि बिहान ११:३६ बजेको साइत दिइएको समितिले जनाएको छ। यसपटक राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले दिउँसो ३:३० देखि साँझ ५:०० बजेसम्म टीका लगाइदिने राष्ट्रपतिको कार्यालयले जानकारी दिएको छ।

कुलमान हटाउन...

त्यहीबीचमा समिति सभापति ऋषिकेश पोखरेलले विद्युत् महसुल नतिर्ने व्यवसायीहरूसँग नजिक भएर एउटा कागज तयार गरेका थिए। जुन कुलमानविरुद्ध कदम चाल्न थियो। उक्त पत्र वाहिरियो। यसपछि पोखरेल रक्षात्मक देखिए।

हाल आएर भने फेरि घिसडलाई कारवाही गर्न लागेको देखिएको हो। यसअघि पटक-पटक प्रधानमन्त्री ओली सहसचिवस्तरको कर्मचारी कुलमानविरुद्ध पौँतेजोरी खेलबसे। उज्यालो नेपाल अभियानका योद्धा घिसडलाई ओली र उर्जामन्त्री खड्का रुचाउँदैनन्। त्यही भएर घिसडलाई हटाएर ओलीले नातामा सालो हितेन्द्रबद शाक्यलाई प्राधिरणको कार्यकारी निर्देशक बनाउन चाहेका छन्। त्यसका लागि कुलमानको बर्खास्ती अनिवार्य बनाइएको छ।

कुटेतमा रोजगार कम्पनी: CHINA GEZHOUBA FOR GENERAL CONSTRUCTIONS OF RESIDENTIAL BUILDINGS Co. **चलानी नं. ६०९२६५२६**

पूँजो सीपुति मिति: २०८१/०६/२३ **LT. No. 312096**

सि. नं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरुष	मान्यता प्राप्त महिला	कुल	मौजुदा रकम	अर्जित रकम	अर्जित रकम बाँकी	अर्जित रकम बाँकी	अर्जित रकम बाँकी
1	Labour	50	0	95	89,680	0	0	0	0

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ कात्तिक १ गते (17th Oct. 2024) मा हुनेछ।

DESTINY HR GROUP (P) LTD (Wide Range H.R. Pvt. Ltd)
Sinamangal-9, Kathmandu, Nepal, Phone: 01-5913085, 01-5914085, Mobile: 9851164801, Email: destinyhrgrp2079@gmail.com

कुटेतमा रोजगार कम्पनी: The Butcher Co. For The Sale of Frozen & Chilled Meat & Poultry **चलानी नं. ६०९२६५२६**

पूँजो सीपुति मिति: २०८१/१०/१८ **LT. No. 283527**

सि. नं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरुष	मान्यता प्राप्त महिला	कुल	मौजुदा रकम	अर्जित रकम	अर्जित रकम बाँकी	अर्जित रकम बाँकी	अर्जित रकम बाँकी
1	Butcher/Chef Assistant	10	0	130	46,824	0	0	0	0
2	Cleaner	10	0	110	86,924	0	0	0	0

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ कात्तिक १ गते (17th Oct. 2024) मा हुनेछ।

Omega International Pvt. Ltd.
Basundhara, Kathmandu, Nepal, Ph. No: +977-9854327, 4954337, E-mail: info@omeganepal.com, Website: www.omeganepal.com

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

शुभ रहोस् दसैं

केही दिनअघि मौसम प्रतिकूल भए पनि दसैं दैलोमा आइपुग्दा वातावरण अनुकूल बन्दै आएको छ । अवरुद्ध सडक खुलेसँगै यात्रीहरूको आउजाउ पनि बढ्दो छ । यसपटक दसैं सुरु हुनुपूर्व अति भारी वर्षा हुँदा २४६ जनाको मृत्यु भयो भने १८ जना अर्भक बेपत्ता छन् । दसैंका लागि सहजतापूर्वक यात्राको आशा गरेकाले सास्ती भोगिरहेका छन् । बाढी र पहिरोका कारण सडक अवरुद्ध हुनु पहिलो कारण बनेको छ । सडक अवरुद्ध हुँदा व्यापारदेखि यात्रासम्म अस्तव्यस्त बनेको छ । शोकका कारण सरकार, दल, व्यावसायिक कम्पनीहरूले दसैंको अवसरमा खुलेर कार्यक्रम गर्न सकेका छैनन् । आर्थिक मन्दीका कारण व्यापार खस्काएको छ ।

यद्यपि, हिन्दू धर्मावलम्बीहरूको महान् पर्व दसैं, वर्षमा एकपटक आउने पर्व हो । असत्यमाथि सत्यको जितको सन्दर्भमा मनाइने यो पर्व वर्षादिनको दुःख पीडा बिसरि भए पनि परिवार एक ठाउँमा जम्मा हुन्छन् । ऋण गरेर भए पनि मिठोमसिनो खाने प्रचलन छ । यसैले पनि सबै दुःख सहेरै देश विदेशमा विभिन्न व्यवसाय तथा रोजगारीमा रहेकाहरू आफ्नो परिवारसँग मिलनको आशमा घर फर्किरहेका छन् । यसैले पनि यो पर्व हर्ष र उमंगको पर्व हो । जस्तोसुकै दुःख र अभावकाबीच पनि आफ्नो गच्छेअनुसार मनाउने भएकोले यो पर्वको सान्दर्भिकता अर्भक छ ।

यसैले पनि यसपटकको दसैं भव्य बनोस् । मौसम अनुकूल हुँदै छ । गाउँघर होस् या सहर, दसैं मेला सुरु भइसकेको छ । दसैंका लागि किनमेल मेला सबैतिर सुरु भएको छ । पिड होस् या अरु खेल बालबालिकादेखि वयस्कसम्मको मन तान्न सफल भएको छ । घरआँगन चिटिक्क बनाइएको छ । यस अवसरमा काम विशेषले स्वदेश फर्कन नसकेकाहरूले दसैं उत्सव कार्यक्रम आयोजना गरी मनाउने तयारी गरेका छन् । दसैं उत्साहको पर्वमात्र हैन, यो आर्थिक गतिविधि बढाउने र 'इकोनोमी भाइब्रेन्ट' गराउने पर्व हो । यही बेला पेसा व्यसायदेखि रोजगारीमा व्यस्तहरूले मन फुकाएर खर्च गर्ने गर्दछन् ।

विजया दशमी अर्थात् दसैं पर्वका अवसरमा प्रभाव दैनिक परिवार हाम्रा पाठक, ग्राहक, विज्ञापनदाता र शुभेच्छुकहरूलाई हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछ । यो दसैं सबैका लागि सुखद् बनोस् । शुभकामना !

डा. केदार कार्की

दसैंलाई कुनै रूढिवादी पर्वको रूपमा नलिएर नेपालको विशिष्टता र विविधताअनुसार सबैले आ-आफ्नो मौलिकताअनुसार मनाउनुपर्दछ । दसैंले आमजनतामा सुख, समृद्धि र एकताको विकास गर्नुपर्दछ । दसैं मनाउने क्रममा सिर्जित विभिन्न नकारात्मक क्रियाकलाप र गतिविधिहरूको अन्त्य गर्दै सबैले आ-आफ्नो क्षमताअनुसार यसलाई मनाउनुपर्दछ । दसैं आडम्बरी र मूल्यहीन हुनुहुँदैन ।

दसैंलाई दसहरा, बडादसैं, विजया दशमी र आयुध-पूजा पनि भन्ने गरिएको पाइन्छ । ऐतिहासिक दृष्टिले दसैं पर्वको अध्ययन गर्दा यसलाई शक्तिको पूजाको रूपमा मान्ने गर्दै आएको देखिन्छ । दसैंमा गरिने पूजाआजा सम्पूर्ण रूपले विजयलाई मानेर गरिन्छ । आदिम ग्रन्थ 'ऋग्वेद'मा दसैंलाई वसन्त सम्पात भनेर उल्लेख गरिएको पाइन्छ । वैदिककालदेखि नै साधना, सिद्धि, सामर्थ्य, शक्ति र सौर्यको संगमको रूपमा दसैंको सुरुवात भएको पाइन्छ । दसैंमा विशेषगरी शक्तिको आराधना गर्ने र देवीलाई बलि दिई प्रसादको रूपमा मासु खाने परम्परा रहिआएको छ । रामले रावणमाथि विजय गरेको र दुर्गा-देवी-भगवतीले महिषासुर, शुम्भ, निशुम्भहरूलाई पराजित गरेको विशेष उपलक्ष्यमा विशेष हर्षबहाइसहित विजयोल्लासपूर्वक मनाइने पर्वलाई दसैं भन्दै आइएको देखिन्छ ।

नेपालमा दसैं कहिलेदेखि मनाउँदै आइयो भन्ने कुराको स्पष्ट प्रमाण भने पाइँदैन । यद्यपि, कतै-कतै लिच्छविकालका शिलालेखजस्ता ऐतिहासिक सामग्रीमा दसैं पर्वका केही संकेत पाइन्छन् । लिच्छविकालमा राजा मानदेवको पालाको एक अभिलेखमा महिषासुर-मर्दिनी पादपीठको बारेमा उल्लेख छ । लिच्छविकालीन एउटा अर्को अभिलेखमा 'नारायण देवकुल दशमी गोष्ठी' भन्ने शब्द पाइएकोले त्यतिखेर पनि दसैं पर्व मनाइन्थ्यो भन्ने अनुमान लगाउन सकिन्छ । मल्लकालीन अभिलेखमा भने दसैंका बारेमा कहिले कतै अभिलेख पाउन सकिँदैन । प्रस्तरूपमा कुनै अभिलेख नपाए पनि कतै-कतै संकेतसम्म पाउन सकिन्छ । मध्यकालमा दसैंलाई विशेषगरी संग्रामिक महत्त्वको रूपमा मनाइएको देखिन्छ । त्यसबेला शास्त्राभ्यासको रूपमा यो चाड मनाइन्थ्यो । जयस्थिति मल्ल र उनका भारदारहरूले खड्गको स्थापना गरेर दसैं मनाइएको कुरा गोपालराज वंशावलीमा पाइन्छ ।

दसैंलाई विजय यात्राकै रूपमा लिने गरिन्छ । दसैंमा विशेषगरी दुर्गादेवीको चर्चा हुँदै आएको देखिन्छ । चण्डी वा दुर्गा सप्तशतीलाई दसैं विशेष ग्रन्थ मानिन्छ । १४औँ शताब्दीमा नेपाल राज्यमा चण्डी नेवारी भाषामा लेखिएको पाइन्छ । त्यसले गर्दा यहाँ दसैंको निकै विशेष महत्त्व थियो भन्ने अनुमान लगाउन सकिन्छ । नेपालमा वि.स. १६९६ मा लमजुङका राजा द्रव्य शाहले गोरखा हत्याएपछि बाजा बजाउँदै विजययात्राको रूपमा फूलपाती भित्र्याउने चलन चलेको देखिन्छ ।

त्यसरी नै पृथ्वीनारायण शाहले काठमाडौँ जितेपछि हर्षबहाइस्वरूप गोरखाको गोरखकाली मन्दिरबाट काठमाडौँ फूलपाती र जमरा व्याउने चलन चलाएका थिए । नेपाली सेनाले शक्तिको आराधनास्वरूप दसैंमा विशेष पूजा गर्ने गरेको

जस्ता नौ प्रकारका चीजहरू घरभित्र भित्र्याउनु रोगका विभिन्न जीवाणुहरू आउँदैनन् भन्ने मान्यता रहेको पाइन्छ । यसैगरी फूलपातीमा केरा, दारिम, धान, हलेदो, माने, कर्चुर, बेल, अशोक र जयन्तीगरी नौ प्रकारका पातहरूलाई भित्र्याउने गरिन्छ । यी सबैले औषधीय तथा अन्य गुणहरू बोकेका हुन्छन् । दसैंलाई काम, क्रोध, लोभ, मोह, मद, इर्ष्या, द्वेष, छल र कपट गरी १० प्रकारका विकारहरू त्याग्ने पर्वको रूपमा पनि लिने गरिन्छ ।

दसैंलाई नेपाली समाजमा पारिवारिक मिलन र सद्भावको प्रतीकको रूपमा पनि लिने गरिन्छ । नेपालीहरू कामको सिलसिला, अध्ययनको सिलसिला तथा अन्य जुनसुकै कार्यको सिलसिलामा जहाँ भए पनि घर फर्किर दसैंमा जम्मा भई हर्षोल्लाससहित उत्सव मनाउने भएकोले यसको थप महत्त्व बढ्न गएको देखिन्छ ।

प्रेम-सद्भाव साटासाटको अवसर दसैंले मानव जीवन केवल सदैव काममा सक्रिय रहनेमात्र होइन, बरु समय सन्दर्भअनुसार आफन्तसँग भेटघाट गर्नु, प्रेम-सद्भाव साटासाट गर्नु, मनोरञ्जन गर्ने काम पनि हो भन्ने कुरालाई पुष्टि गर्दछ । यो पर्व गरिव, धनी, हुनेखाने, हुँदाखाने सबैले आफ्नो क्षमताअनुसार मनाउने गर्दछन् । दसैंले मान्यजनहरूप्रति सम्मान भाव प्रकट गर्ने संस्कारको जन्म दिएको पाइन्छ । दसैंमा विभिन्न ऐतिहासिक महत्त्व बोकेका ठाउँहरूमा सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू, जात्रा र पर्व मनाउने गरिन्छ ।

दसैंमा प्रायः मानिसहरूमा हर्ष, उल्लास, उमंग, उत्साह र खुशियाली छाउने गरेको देखिन्छ । दसैंमा लगाउने रातो र सेतो टीकालाई शान्ति, समृद्धि र विजयको प्रतीकको रूपमा लिइने गरिन्छ । टीकाले मन, मस्तिष्क र विचारलाई शुद्ध बनाउँछ भन्ने मान्यता राखिएको पाइन्छ । दसैंमा लगाइने जमरा विभिन्न पौष्टिक तथा औषधीय गुणले युक्त र स्वास्थ्यवर्द्धक मानिन्छ ।

दसैंलाई धार्मिक मिथकहरूका अनुसार विभिन्न ढंगले व्याख्या गरिए पनि यसले सामाजिक-सांस्कृतिक रूपमा आमनेपालीलाई एकत्व र भ्रातृत्वको भावना विकास गर्ने पर्वको रूपमा लिन सकिन्छ । यसका अलावा दसैंले व्यक्ति र समुदायबीच सम्बन्ध स्थापित गर्ने एक महत्त्वपूर्ण भूमिका निभाएको पनि देखिन्छ । यो पर्वले नाता सम्बन्धलाई प्रगाढ बनाउनुको साथै विभिन्न सम्बन्धलाई सुधार्न पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । यद्यपि, यसका विभिन्न नकारात्मक पक्षहरू पनि रहेका छन् । दसैंले नेपाली संस्कृतिको मूल मान्यतालाई समाएको छ ।

दसैं पर्वमा मालश्री धुन बजाउँदै गीत गाएर रमाइलो गरी मनाउने गरेको पनि देखिन्छ । वन उपवनमा ढकमक फूलहरू फुलेका, खेतहरूमा

जोडेर मनाइने भएकोले यो सबैको चाहनाबोधिमा हुन आउँछ । त्यसैगरी दसैंले सुख, शान्ति, समृद्धि, मैत्रीभाव, मिलन, उल्लास, खुसी, प्रगति, आनन्द, आदिको प्रतिनिधित्व गर्ने भएकोले पनि यो सबैका लागि अपरिहार्य आवश्यकता हुन जान्छ ।

दसैंलाई हामी धार्मिकभन्दा पनि मानवीय हितका लागि चलाइएका साधनको रूपमा बुझ्दा बढी न्याय हुने देखिन्छ । एउटा मानवलाई सक्षम मानव बनाई सम्पूर्ण ढंगले मानव जातिको उन्नति र विकासको पर्यायका रूपमा अगाडि बढ्न निश्चय नै हामीलाई धेरै सन्देश दिएको छ । यस हिसाबले दसैं केवल कुनै धर्म, जाति विशेषको नभएर सम्पूर्ण नेपालीले मनाउने पर्वको रूपमा मान्ने गरिएको हो भन्न सकिन्छ ।

दसैंले सामाजिक-सांस्कृतिक एकताको रूपमा मात्र हैन यसले राष्ट्रियताको विकासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेरहेको देखिन्छ । दसैंले नेपालीहरूबीच भावनात्मक एकतालाई जीवन्त बनाउने काम गरेको देखिन्छ । नेपाल आफैमा सामाजिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक विविधता भएको देश हो । यहाँ रहेका विभिन्न जातजाति, धर्म सम्प्रदायबीच भूगोल र क्षेत्रका आधारमा फरक-फरक ढंगले दसैं मनाउने गरेको पाइन्छ । तर, समग्र रूपमा भन्ने हो भने दसैं सबै नेपालीले मनाउने गर्दछन् । दसैंलाई अहिले नेपालीहरूका आ-आफ्ना विभिन्न लोकपरम्परा र शैलीगत आधारमा मनाउने चलनको विकास हुँदै गएको देखिन्छ ।

नेपाल यस्तो देश हो, जहाँ बहुधर्म, बहुसंस्कृति, बहुभाषा र धेरै प्रकारका चाडपर्व र गीतगायनहरू भए पनि आपसी प्रेम र सहिष्णुताको प्रचुर विकास भएको पाइन्छ । यहाँ एक-अर्कासँग सम्बन्धित चाडपर्वहरूलाई आफ्नो परम्परासँग जोडेर आदर र सम्मानपूर्वक मनाउने गरिन्छ । सबैले आफ्नो आफ्नो परम्परा र परिचानमा विश्वास गर्नु भनेको नेपाली हुनुको महानता हो । आदिवासी जनजातिको साथै मधेशी समुदायले पनि दसैंलाई दसैंका सामाजिक-सांस्कृतिक भावलाई लिएर मनाउने गरेको पाइन्छ ।

नेपालमा दसैं पर्व विभिन्न जातजाति, भाषाभाषी, उमेर समूह र वर्ग अनुसार फरक-फरक रूपमा मनाइए पनि यसको मुख्य उद्देश्य भनेको परम्परागत संस्कृतिको संरक्षण तथा विकास, आपसी सद्भाव कायम गर्नु, बन्धुत्वभाव विकास गर्नु, अपनत्वमा वृद्धि गर्नु, सामाजिक एकतालाई बलियो बनाउनु हुन जान्छ । यद्यपि, अहिले दसैंको सन्दर्भमा विभिन्न विकृतिहरू सिर्जना हुँदै गएका छन् । दसैं मान्ने क्रममा मादकपदार्थ सेवन गर्ने, लडाईँफुगडा गर्ने, हल्लाखल्ला गर्ने, विभिन्न नकारात्मक क्रियाकलाप गर्नेजस्ता कामहरू बढ्दै गएका छन् ।

दसैंमा रमाइलो गर्ने नाममा साथीभाइ भेट भएपछि जुवातास खेलेर नराम्रो वातावरण बनाउने काम भइरहेको छ । यसले नेपाली समाजमा नकारात्मक वित्तुणा पैदा हुँदै गएको छ । दसैं पर्वले नेपाली श्रमजीवी, गरिव र निमुखा जनताहरूलाई अर्भ गरिव बनाउँदै लगेका तीकृताहरू विद्यमान छन् । हाम्रो समाजमा जुनसुकै वर्ग-समुदायले जसरी भए पनि दसैं मान्ने पर्ने बाध्यताको विकास भएको छ । यसले गर्दा शक्तिरूपमा सुखानुभूति भए पनि त्यसले दीर्घकालीनरूपमा गरिव घरपरिवारमा धेरै नराम्रा घटनाहरू घटित भएका छन् ।

अरूको देखासिकी गरेर दसैं मनाउने परम्पराको विकास भएकोले पनि समाजमा नकारात्मकता सिर्जना हुँदै गएको छ । दसैं धेरै भडिक्लो र खर्चिलो हुँदै गएकोले गर्दा यसको मारमा सर्वसाधारण जनता नै पर्दै गएका छन् । यसले गर्दा दसैं गरिवका लागिभन्दा पनि सम्पन्न र सम्भ्रान्तहरूका लागिमात्रै हो कि भनेजस्तो भएको छ । अनेक खर्च गरी तडकभडकसहित दसैं मनाउने क्रममा कमजोर एवं गरिव वर्गले ऋण गरेर पनि यो कार्यमा संलग्न हुँदा त्यो वर्गले सदैव ऋणको भारी बोकिरहनुपर्ने बाध्यता हुन्छ । यसबाट परिवारका सदस्यहरू दसैंमा खुसी हुनुभन्दा पनि दीर्घकालीनरूपमा दुःखी हुन जान्छन् । त्यसैले दसैंमा अरूको देखासिकी नगरी आफूसँग उपलब्ध भएका कुराहरूमा रमाउने गरियो भने यसले सुख निम्त्याउँदछ नत्र दसैं गरिवहरूका लागि सदैव दुःखको चाड हुन जान्छ ।

यसरी दसैं नेपालीहरूको साभ्ना सामाजिक र सांस्कृतिक पर्वको रूपमा ऐतिहासिककालदेखि विकास हुँदै आएको छ । दसैंका विभिन्न नकारात्मक पक्षहरू सँगसँगै भए पनि त्यसको हल गरेर यसलाई शान्ति, समृद्धि, एकता, सहिष्णुता, सद्भावना, खुशियाली, संस्कृति संरक्षण, सौहार्द्रताको रूपमा मनाउन सक्तियो भने राम्रो हुन्छ । नेपालीहरूले दसैं देशभित्र मात्र होइन संसारमा सबैतिर उपस्थितअनुसार मनाउने भएकोले पनि यसको परम्परागत महत्त्व बढ्न गएको हो ।

दसैंलाई कुनै रूढिवादी पर्वको रूपमा नलिएर नेपालको विशिष्टता र विविधताअनुसार सबैले आ-आफ्नो मौलिकताअनुसार मनाउनुपर्दछ । दसैंले आमजनतामा सुख, समृद्धि र एकताको विकास गर्नुपर्दछ । दसैं मनाउने क्रममा सिर्जित विभिन्न नकारात्मक क्रियाकलाप र गतिविधिहरूको अन्त्य गर्दै सबैले आ-आफ्नो क्षमताअनुसार यसलाई मनाउनुपर्दछ । दसैं आडम्बरी र मूल्यहीन हुनुहुँदैन । परम्परागत मूल्यमान्यता र संस्कार संस्कृतिसहित यसको वैज्ञानिक पक्षलाई उजागर गरी सामाजिक मनोविज्ञान र व्यावहारिक विज्ञानअनुसार दसैं मनाउनुपर्दछ ।

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

बिहानैदेखि महानन्दका राज्यमा एक ब्राह्मणको हत्या हुँदैछ भन्ने राजाज्जा डहेलेजस्तो गरी फैलन थाल्यो । ती आचार्य ब्राह्मण धर्म, साहित्य राजनीतिका महान् पण्डित हुन्, तर कुनैसा महानन्दको यो कठोर आज्ञाको विरोधमा मुख खोल्ने सामर्थ्य थिएन ।

दण्डको आज्ञाको पहिलो दिन त वित्यो । दोस्रो दिन बिहान जेलभित्र बसेर महात्मा चणक विचारमग्न थिए, उनलाई बराबर कौटिल्यको सम्झना आइरहन्थ्यो । कहाँ होला कौटिल्य र कतै नन्दका गुप्तचरका हातमा त परेन ? तर अहं यस्तो हुन सक्तैन, धेरै बुद्धिमान् छ कौटिल्य । ऊ हिँड्दा त पाइला-पाइला फुकेर हिँड्छ र फेरि मेरो सपना त उसैले पूरा गर्छ । यस्तै मानसिक प्रश्न उत्तरका बीच अचानक चणकको तन्त्रा भंग भयो । हेर्दा महामात्य राक्षस सामुन्नेमा थिए ।

'कुशल त छ, आचार्य !' राक्षसले फेरि हिजोको आफ्ना कुरा

आग्रह गरी दोहोयाएर भन्थो- आचार्य ! अब पनि समय छ ! चणकले व्यंग्यपूर्वक भने- 'अब केही घण्टाको कुरा हो, महाराज नन्दको आँखामा घोच्ने कोठा अब नष्ट हुन्छ, अनि तपाईंको मनलाई पनि शान्ति मिल्नेछ ।'

राक्षस- आचार्य चणकको मृत्युले सुख हैन, दुःख मिल्छ यस्ता बुद्धिमान्को पूर्ति मगधमा न जाने कति समयपछि होला । चणक- तपाईंको सद्भावनाका लागि धन्यवाद । चिन्ता नगर्नुस् चणकका भस्मद्वारा भट्टै नै अनेकौँ चणक मगधमा पैदा हुनेछन् ।

हूँ ..... हुँकार गर्दै 'त्यसो भए कुनै उपाय नै छैन, यी ब्राह्मणले मृत्युदण्ड भोग्नु नै पर्छ।' यस्तै कुरा सोचेर राक्षस पुनः राजभवनतिर लागे ।

चणकको काटिएको शिर राजधानीको प्रमुख चौबाटोमा अग्लो बाँसमा टाँगिएको थियो । बाँसमा टाँगिएको एउटा पाटीमा मोटा अक्षर मगधका राजद्विहीको यही परिणाम हुनेछ भनी लेखिएको थियो । क्रमशः

ऐतिहासिक रूपमा नै स्पष्ट हुन्छ ।

दसैंलाई नेपालीहरूको मुख्य चाड तथा राष्ट्रिय पर्वको रूपमा लिइन्छ । यो पर्वलाई धार्मिक, सांस्कृतिक र सामाजिक दृष्टिले धेरै महत्त्वपूर्ण रूपमा लिइन्छ । आश्विन शुक्ल प्रतिपदादेखि नवमीसम्म नवदुर्गाको पूजाआजा गर्दै दशमीको दिन टीका, जमरा तथा प्रसाद ग्रहण गर्दै दसैं मान्ने चलन रहेको छ । टीका तथा जमरा र प्रसाद पूर्णमासम्म ग्रहण गर्ने गरिन्छ । दसैं पर्वलाई पारिवारिक भेटघाट, मिलन तथा जमघट, खुशियाली साटासाट, मनोरञ्जन आदानप्रदान, शुभकामना आदानप्रदान, मान्यजनबाट शुभ आशीर्वाद लिने, राम्रा-राम्रा कपडा लाउने, मीठा-मीठा परिकार खाने/खुवाउने, घरआँगन, बाटोघाटो र गाउँबस्ती सफासुधर राख्ने आदि रूपमा मनाउने गरिन्छ । यस्ता कार्यहरू गरेर दसैं मनाउँदा वर्षभरि सुख, शान्ति र सफलता प्राप्त हुने मान्यता राखिन्छ ।

स्वास्थ्य चेतनाका सन्देश दिएका दसैंको सप्तमीमा धानको गाभा, अदुवा, उखु, केरा, अना

धानका बालाहरू भुलिरहेका, तरकारी र फलफूलहरू पाकिरहेका, वर्षा थामिएको, जाँडो र गर्मी बराबर भएको बेला, कृषकहरूलाई सबै पक्षबाट फुसंद मिल्को बेला दसैं पर्व मनाइने हुनाले नेपाली समाजमा यसको अर्भ महत्त्व बढ्न गएको हो । दसैंले नेपालीहरूका बीचमा हार्दिकता, मित्रता, प्रेमभाव, सहृदयता, सहयोगात्मकता, सहकार्यता, सद्भावना विकास गर्न अर्भ थप योगदान दिनुपर्दछ ।

दसैं सबै नेपालीहरूको चाड हो कि होइन भन्ने सन्दर्भमा केही विवादहरू रहेका देखिन्छन् । कुनैले यसलाई हिन्दूहरूको चाड हो भन्छन् भने धेरैले यसलाई सबै नेपालीहरूले हर्षोल्लासपूर्वक मनाइने सामाजिक-सांस्कृतिक महत्त्व बोकेको चाडको रूपमा लिने गर्छन् । यद्यपि, यो चाड मनाउने तरीका भने आ-आफ्नै हुन्छन् । अधिकांश नेपालीहरूले यो पर्व जुनसुकै रूपमा भए पनि मान्ने गर्दछन् ।

दसैंलाई धार्मिक आवरणमा व्याख्या गरिएको भए पनि यसको सामाजिक-सांस्कृतिक रूपमा नै महत्त्वपूर्ण स्थान रहेको छ । दसैं ऐतिहासिककालदेखि नै विजयसँग

नटराज नृत्य | महोत्तरी जिल्लाको सदरमुकाम जलेश्वरमा बुधवार दुर्गा पूजाको अवसरमा निकालिएको कलश शोभायात्रामा भगवान् शिव, माता पार्वती र उनका दूत भूतसहित नटराज नृत्य प्रस्तुत गर्दै । तस्विर: सञ्जीतकुमार मण्डल/रासस

पहिरोपीडितलाई दसैँकोभन्दा गुमाएका आफन्तको चिन्ता

ढोरपाटन (बागलुङ)- दसैँ नजिकिएसँगै गाउँमा चहलपहल बढेको छ । छिमेकीले घर लिपपोत गरेर सिंगारेका छन् । परदेशिएका र सहर पसेका पनि चाडवाड मान्न गाउँ फर्किरहेका छन् । दसैँको माहोलले गाउँघरमा रौनक छाएको छ । तर, बागलुङको बडिगाड गाउँपालिका-१० आरूपाटाका पहिरोपीडितलाई उक्त रौनकले छाएको छैन । पहिरोले घरबार र आफन्तविहीन बनेका धेरैको आँखा अझै ओभाउन सकेका छैनन् । त्रिपालको छाप र आफन्तकहाँ आश्रय लिएका परिवारलाई दसैँकोभन्दा पहिरोमा गुमाएका आफन्तको चिन्ताले पिरोलिरहेको छ । गत साउन २२ गते आरूपाटामा आएको पहिरोले स्थानीय बालिश्वर बुढामगरको दुईवटा घर पुरेको थियो ।

पहिरोले घर पुरिँदा नौ जनाको घटनास्थलमै मृत्यु भएको थियो भने ११ जना गम्भीर घाइते भएका थिए । आरूपाटाको ठाउँठाउँमा पहिरोले ७३ परिवार विस्थापित भएका छन् । विस्थापित परिवारका सयौं नागरिक अहिले कष्टपूर्ण दिन कटाउन बाध्य छन् । युवाहरूभन्दा बालबालिका र वृद्धवृद्धालाई निकै समस्या परेको छ । बालिश्वरको घर पुरिँदा उनका ७५ वर्षीय बुबा जोगबहादुर बुढा, जुम्व्याहा छोरी सात वर्षीया मधु र मालती बुढामगरको मृत्यु भएको थियो । उनी अहिले लेलमेला भन्ने ठाउँमा त्रिपाल टाँगेर ७५ वर्षीया आमासहित छ जनाको परिवार बस्दै आएका छन् । वृद्धा आमा र साना छोरासहित त्रिपालमुनिको बास अत्यासलाग्दो छ ।

बेलाबेला पानी पर्दा पनि उनीहरूलाई भस्काइरहन्छ । दुई महिनादेखि त्रिपालमुनि बस्दा वृद्धीआमा र साना छोरा विरामी हुने गरेको बालिश्वरले बताए । दसैँ नजिकिँदा गाउँ रमाइलो भए पनि आफूहरूका पीडा थपिएको उनी बताउँछन् । दुई छोरी र बुढेसकाल लागेका बुबा गुमाउँदा निकै पीडा भएको बालिश्वरको भनाइ छ । स्थानीय सरकार र विभिन्न संघसंस्थाले सहयोग गर्दा खानाको समस्या नभए पनि घर पुनर्निर्माण गर्नसक्ने स्थिति नभएको उनले बताए ।

'दसैँ आयो, सबैतिर खुसियाली छ, हाम्रा लागि त यो दसैँ दशा भयो, बस्ने घर छैन, पहिरोले आफन्त पनि खोसेर लियो, बासको ठेगान नभएकालाई केको दसैँ-तिहार ?', यस्तो बेला चाडवाड आउँदा पिर पढौँरु' बुढामगरले भने, 'मलाई त त्यही छोरीहरूको र बुबाको

याद आइरहन्छ, उनीहरू पहिरोमा नपरेको भए हाम्रो पनि चाडवाड रमाइलो हुने थियो, अहिले त साना छोरा छन्, उनीहरूलाई खुसी बनाउन पनि सकिएको छैन ।'

पहिरोका कारण स्थानीय मंगलसिंह बुढामगर पनि विस्थापित भएका छन् । बालिश्वरको घर पुरिँदा मंगलसिंहका नौ र १२ वर्षीय दुई छोराको मृत्यु भएको थियो भने उनी पनि गम्भीर घाइते भएका थिए । लामो समय अस्पतालमा उपचार गराएर केही दिन अगाडि मात्रै गाउँ आएका मंगलसिंहको दुईवटै बुढा चन्दैनन् । उनको साथमा आठ र ११ वर्षीया छोरीमात्रै छन् । लामो समय अरूको घरमा बस्दा समस्या हुने भन्दै आफ्नो घर बनाउन सक्ने क्षमता नभएको मंगलसिंहले सुनाए । चाडवाडका बेला छोरीहरूले राम्रो लाउन र मिठोमसिनो खान खोज्दा खुवाउन सक्ने स्थिति नरहेको उनको भनाइ छ ।

उनले भने, 'यो साल त मलाई ठूलो दशा लागेको रहेछ, छोरालाई पहिरोले लियो, घरमा बस्न सकेन अवस्था छैन, भाइले बस्न दिएको छ, उसकामा कति दिन बसेर पुग्छ ?', गाउँलेले दिएको कोदो, मकै खाएर पेट भोको छैन, तर दसैँको बेला यी साना छोरीलाई के थाहा हुन्छ, र हामीसँग आर्थिक छैन भन्ने, जसोतसो एउटा बस्ने घर बनाउन सके हुन्थ्यो, अहिले त धेरैले लत्ताकपडा र अरू सामान सहयोग गर्नुभएको छ, सरकारले घर बनाइदिए हुन्थ्यो ।'

बडिगाड गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष भिमशेन वनले पहिरोपीडितका लागि पालिकाले अतिआवश्यक सामग्री सहयोग गरेको बताए । अहिले धेरै पीडित आफन्तकामा आश्रय लिएको हुँदा खानेकुरा र लत्ताकपडाको समस्या नभएको उनको भनाइ छ । गाउँपालिकाले विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाले सहकार्य गरेर तत्कालका लागि सुरक्षित स्थानमा राख्ने र आधारभूत आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्ने कार्यलाई जोड दिएको उपाध्यक्ष वन बताउँछन् ।

'कुनै पनि पहिरोपीडित भोकै बस्न नपरोस्, नांगो हुन नपरोस् भन्ने हिसाबले हामीले खाद्यान्न र लत्ताकपडा उपलब्ध गराएका छौं, धेरै संघसंस्थाले पनि सहयोग गरेका छन्,' उनले भने, 'अहिले उनीहरूलाई खानाको समस्या छैन, पुनःस्थापनाका लागि गाउँपालिकाबाट संघ र प्रदेश सरकारसँग सहयोग मागिरहेका छौं ।' रासस

मुस्ताङ यात्राको थकान मेटाउने भुरुंग तातोपानी

सन्तोष गौतम

मुस्ताङ- उपल्लो मुस्ताङको भ्रमण गरेर फर्किएका तनहुँका सुदीप न्यौपाने मंगलबार म्याग्दीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-२ मा रहेको भुरुंग-तातोपानीको पोखरीमा दुई घण्टासम्म शरीर डुबाएर स्नान गरे ।

'मुस्ताङ यात्राको चिसो र थकान तातोपानीमा स्नान गरेपछि भेटियो,' उनले भने, 'थकित शरीरमा तातोपानी नुहाएपछि स्फूर्ति आयो ।' उनीजस्तै बेनी-जोमसोम सडक भएर मुस्ताङ जाने-आउने र अल्पपूर्ण चक्रीय पदमार्ग घुम्ने पर्यटकका लागि भुरुंग तातोपानी कुण्ड 'रिफ्रेश सेन्टर' बनेको छ ।

तातोपानीमा शरीर डुबाएर स्नान गर्दा शारीरिक स्फूर्ति बढ्ने, थकान मेटिने, चोटपटक लागेको, सुनिएको, बाँझएको

समस्या निको हुन्छ भनिन्छ । मुस्ताङको चिसो हावापानीबाट आएकाहरू तातोपानीमा स्नान गरेर न्यानो महसुस गर्छन् ।

पर्यटकीय यामको सुरुवातसँगै नदीको किनारमा प्राकृतिकरूपमा निस्कने ५५ डिग्री सेल्सियस तातोपानी संकलन गरिएको तलाउ र धारामा स्नान गर्न आउने स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकको चाप बढेको छ ।

चिसो बढ्न थालेको, पर्यटकीय याम र मुस्ताङ जाने आउने पर्यटकको चापसँगै तातोपानी कुण्डमा स्नान गर्न आउनेहरूको पनि संख्यामा वृद्धि भएको कुण्डका सञ्चालक लुटे गिरिले बताए । 'खर्चा रोकिएपछि मुस्ताङ जाने आउने पर्यटकको चहलपहलसँगै तातोपानी नुहाउने पनि बढेका छन्,' उनले भने, 'याममा दैनिक

दुईदेखि २०० जनासम्मले स्नान गर्छन् ।' बेनी-जोमसोम सडकको छेउमा तातोपानी संकलन गरिएको दुईवटा पोखरी र धाराहरू बनाइएको छ । धारा र पोखरी जहाँ उपयुक्त हुन्छ त्यही स्नान गर्न सकिन्छ । विहान ६ बजेदेखि साँझ ८ बजेसम्म स्नान गर्न सकिन्छ । कुण्डमा स्नानका लागि स्वदेशीलाई ५० रुपैयाँ र विदेशीलाई १५० रुपैयाँ शुल्क तोकिएको छ ।

कुण्डमा प्रवेश शुल्क र होटल सञ्चालन गर्न गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा ५६ लाख २५ हजार रुपैयाँमा होटल हटस्पिरिडसँग ठेक्का सम्झौता गरेको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा ५५ लाख रुपैयाँमा ठेक्का लगाएको थियो ।

भुरुंग-तातोपानी कुण्डनजिकै कालीगण्डकी नदीपारी अन्नपूर्ण

गाउँपालिका-५ को भूगोलमा अर्को तातोपानी कुण्ड पनि छ । सो तातोपानी कुण्ड सञ्चालनका लागि गाउँपालिकाले यस वर्ष २८ लाख ७६ हजार रुपैयाँमा कालीगण्डकी रूफटप प्राक्सिङ ठेक्का सम्झौता गरेको छ । भुरुंग-तातोपानीदेखि पाउद्वार तातोपानी जोड्ने कालीगण्डकी नदीमाथि गण्डकी प्रदेश सरकारमार्फत हालै भोलुङ्गे पुल निर्माण भएको छ ।

उनीहरूले सम्झौता गरेको रकम जम्मा गरेकाले १० प्रतिशत छुट पाएका अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामप्रसाद शर्माले बताए । कुण्डबाट हुने आम्दानी गाउँपालिकाले तय गर्ने योजना तथा कार्यक्रमका साथै तातोपानीस्थित सर्वोदय मावि, हिमालय आधारभूत विद्यालयका निजी स्रोतका शिक्षकको तलब, स्वास्थ्य चौकीमा प्रयोगशाला सञ्चालन, कुण्डको पूर्वाधार निर्माण र संरक्षणमा परिचालन गरिएको छ ।

कुण्डबाट हुने आम्दानीबाट कक्षा ११ र १२ सञ्चालन गरिएको वडा अध्यक्ष ओमप्रकाश फगामीले बताए । हिमालय आधारभूत विद्यालयलाई पनि सहयोग गरिएको छ । कुण्डको सहयोगमा तातोपानी स्वास्थ्य चौकीमा एक जना प्राविधिकको तलब व्यवस्थापन गरी प्रयोगशाला सञ्चालन भएको छ ।

कालीगण्डकी नदीको कटान नियन्त्रणका लागि पनि संरक्षणको काम गरिँदै आएको छ । पर्यटकको आवास सुविधाका लागि तातोपानी बजारमा करिब २० वटा सुविधा सम्पन्न होटल सञ्चालनमा छन् । होटलमा एक दिनमा ५०० भन्दा बढी बास बस्नसक्ने क्षमता छ ।

यसअघि कुण्डको कुनातर्फबाट खोलिएको बेनी-जोमसोम-कोरेला सडक विस्तार गरेर ११ मिटर फराकिलो बनाउँदा कुण्डको मुहान र पोखरी पुरिने भएकाले नक्सिकन परिवर्तन गर्न स्थानीयवासी, जनप्रतिनिधि र सरोकारवालाहरूले माग गरेका थिए । तातोपानीको मुहान र पोखरीलाई असर नपर्ने तथा कालीगण्डकी नदीको कटान पनि नियन्त्रण हुने गरी कुण्डभन्दा तलपट्टीबाट सडकको नयाँ नक्साकन गरिएको छ । रासस

गण्डकीमा डेंगुबाट सात जनाको मृत्यु

रामबहादुर थापा

गण्डकी- डेंगु संक्रमणबाट गण्डकी प्रदेशमा बुधवारसम्म तीन पुरुष र चार महिला गरी सात जनाको मृत्यु भएको छ । स्वास्थ्य मन्त्रालयका अनुसार उक्त रोगका कारण गत साउन १० गते तनहुँका ४८ वर्षीया पुरुषको मृत्यु भएको थियो ।

त्यसयता साउन २२ मा कास्कीका ४० वर्षीया पुरुष, साउन २१ गते कास्कीकै ५२ वर्षीया महिला र भदौ १९ गते म्याग्दीका ६१ वर्षीया पुरुषको मृत्यु भएको मन्त्रालयले जनाएको छ । कास्कीमा भदौ २९, असोज २ र १४ गते गरी क्रमशः ८१, ७० र ७५ वर्षीया महिलाको मृत्यु भएको मन्त्रालयको तथ्यांकमा उल्लेख छ ।

सन् २०२४ जनवरीमा गण्डकीमा १२ हजार ७२६ जनामा डेंगु संक्रमण पुष्टि भएको मन्त्रालयका सूचना अधिकारी एवं वरिष्ठ स्वास्थ्य शिक्षा अधिकृत प्रशान्तराज शर्माले जानकारी दिए । उनका अनुसार प्रदेश राजधानीसमेत रहेको कास्कीको पोखरा डेंगु संक्रमणबाट सबैभन्दा बढी प्रभावित बनेको बुधवारसम्म छ, हजार ४५२ जनामा डेंगु संक्रमण पुष्टि भएको छ ।

गत जनवरीमा जम्मा ७० जनामा डेंगु देखिएकामा

त्यसयताका नौ महिनामा संक्रमितको संख्या बढेर साढे १२ हजारभन्दा माथि पुगेको हो । अधिकृत शर्माले गत जुलाईमा डेंगुको संक्रमणबाट बच्न गएको बताए । जुलाईमा ७२८, अगस्टमा चार हजार ८३, र सेप्टेम्बरमा छ हजार ७२० जनामा डेंगु देखिएको उनले जानकारी दिए ।

तथ्यांकअनुसार सबैभन्दा बढी कास्कीमा छ, हजार ४४८ र सबैभन्दा कम मनाङमा जम्मा १ जनामा उक्त रोगको संक्रमणको पुष्टि भएको हो । तनहुँमा दुई हजार ८२१, पर्वतमा एक हजार १४६, गोरखामा ६६४, बागलुङमा ३२९, स्याङ्जामा ४४३, म्याग्दीमा २९३, नवलपुरमा १८९, लमजुङमा १२० र मुस्ताङमा नौ जनामा डेंगु संक्रमण पुष्टि भएको छ ।

असारदेखि कात्तिकसम्म डेंगु संक्रमणको बढी जोखिम हुने र चार प्रकारको भाइरसबाट मानिसमा डेंगु संक्रमण हुने गरेको चिकित्सक बताउँछन् । समयमा उपचार नभए डेंगुबाट विरामीको मृत्युसमेत हुनसक्ने भएकाले विशेष स्वास्थ्य सचेतना अपनाउनुपर्ने उनीहरूको सुझाव छ । डेंगुको भाइरस फैलाउने लामखुट्टे खाल्डाखुट्टी, पुराना टायर, डुम, भाँडाकुडा आदिमा जम्मा भएको पानीमा बस्ने हुँदा तिनलाई खाली गर्नुपर्ने सुझाव दिइएको छ ।

डेंगु 'एडिस एजिण्टाई' जातको पोथी लामखुट्टेको टोकाइबाट मानिसमा सर्ने गर्छ । यो लामखुट्टेले जन्मा भएको सफा पानीमा फुल पार्ने र लार्वा हुँदा हुन्छ । डेंगुको संक्रमणपछि एक्कासि उच्च ज्वरो आउने, रक्तस्राव हुने, टाउको, शरीर दुख्नेजस्ता लक्षण देखापर्ने जनाइएको छ । रासस

बालविवाह रोक्न बालिका बिमा कार्यक्रम

लुम्बिनी (प्रस)- रूपन्देहीको गैडहवा गाउँपालिकाले बालिकाको बालिका बिमा गर्ने भएको छ । गाउँपालिकाले 'छोरी बचाउ, छोरी पढाउ अभियान' अन्तर्गत गाउँपालिकामा जन्मिएका बालिकाको बालिका बिमा गर्ने कार्यक्रम अघि बढाएको हो ।

गाउँपालिकाका बालिकालाई प्रोत्साहन, छोरीको शैक्षिक विकास, तथा बालविवाह रोक्नका लागि 'गाउँपालिका अध्यक्ष बालिका बिमा योजना निर्देशिका, २०८१' मा उल्लेख भएबमोजिम पालिका र प्रभु महालक्ष्मी लाइफ

इन्स्योरेन्सबीच सम्झौता भएको छ ।

गाउँपालिकाका अध्यक्ष सुरेन्द्र पौड्यालले बालिका बिमा कार्यक्रम ई-बोलपत्रबाट खोलेर सम्झौता गरिएको बताए । उनले बालिकालाई शिक्षित बनाउन र बालविवाह रोक्नका लागि बिमा कार्यक्रमले भूमिका खेल्ने बताए । प्रभु महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्सका लुम्बिनी प्रदेश उपप्रमुख कृष्णप्रसाद पोखरेलले बालिका बिमाले गैडहवामा जन्मिएका बालिकाको अभिभावक (बुबा वा आमा) को जोखिम बहन

हुनेगरी एकल भुक्तानीमा बालिका बिमा गरिएको बताए । उनले २० वर्षभित्र बालिकाको बुबा बाआमाको दुर्घटना वा अन्य कुनै कारणबाट मृत्यु भएमा कम्पनीको नियमानुसार गाउँपालिकाको सिफारिसमा बालिकालाई एकमुष्ट भुक्तानी गरिने बताए । सम्झौतापत्रमा गाउँपालिकाअन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थामा र निजहरूले रिफर गरेका स्वास्थ्य संस्थामा छोरी जन्मिएकालाई मात्र यो बिमा योजनामा आवद्ध गराउनुपर्ने छ ।

बहुराजनी रोजगार		कम्पनी : Birt Alfareej Ladies Salon	
पूरा रोजगारी मिति: २०८१/०९/२५	पूरा विज्ञापन रोजगारी मिति: २०८१/०९/२३	LT. No. 303960	चलानी नं. ६०२९८०६६
रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या	मासिक तलब
		पुरुष	महिला
1	Beautician	0	4 150 ५३.८६०
कम्पनी : BOHO CHIC BEAUTY SALON			
पूरा रोजगारी मिति: २०८१/०९/२५	पूरा विज्ञापन रोजगारी मिति: २०८१/०९/२३	LT. No. 307263	चलानी नं. ६०२९८६८२
रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या	मासिक तलब
		पुरुष	महिला
1	Beautician	0	4 150 ५३.८६०
कम्पनी : Jupiter Restaurant Co. WLL			
पूरा रोजगारी मिति: २०८१/०९/२५	पूरा विज्ञापन रोजगारी मिति: २०८१/०९/२३	LT. No. 311914	चलानी नं. ६०२९८३६८
रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या	मासिक तलब
		पुरुष	महिला
1	Chefs	5	0 160 ५०.०५५
2	Cleaner	6	6 100 ३९.६६०
3	Front Staff	3	0 160 ५०.०५५
4	Managers	2	0 160 ५०.०५५
5	Service Staff	3	0 140 ४८.८८५

अन्तराष्ट्रिय हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कार्तिक १ गते (17th Oct. 2024) मा हुनेछ ।

Eminec Recruitment International Pvt Ltd
Bhimnigola-31, Prayagpur, Kathmandu Tel: No. ०१-४११०३६, ४११०३७, ९८५१६१६४, ९८५१६४३७०
९८५१६३३७७ Email: info@eminerecruitment.com, Website: www.eminerecruitment.com

लोकगायक अर्जुन सापकोटा वैवाहिक जीवनमा प्रवेश गरेका छन् । उनले दीपा सिम्खडासँग लगनगौंठो कसेका हुन् । बुधवार गोग्रुको एक बैक्येटमा विवाह समारोह भएको उनी निकटस्थहरूले बताएका छन् । यो जोडीले प्रेम सम्बन्धलाई विवाहमा परिणत गरेका हुन् । दुवैको परिवार, आफन्त र सीमित साथीभाइको वैवाहिक समारोहमा सहभागिता रहेको जनाइएको छ । सिम्खडा काठमाडौं वनस्थली निवासी हुन् भने सापकोटाको घर नवलपुर हो । गायक सापकोटाको 'पछ्यौरी लिसियो, बनकी चरी, डाँडेको टुनी, पानी परेको, बस्यो अलकै' लगायत गीतहरू चर्चित छन् ।

बिहीबार २४, असोज २०८१ (Thursday, October 10, 2024)

'मिसिड: केटी हराएको सूचना'को पोस्टर सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- आगामी कार्तिक ३० गते रिलिज हुने फिल्म 'मिसिड: केटी हराएको सूचना'को पोस्टर सार्वजनिक भएको छ । ट्री सिटी पिक्चर्स प्रस्तुतकर्ता रहेको फिल्म ट्री सिटी पिक्चर्स ब्यानरमा निर्माण भएको हो ।

पोस्टरमा रेलको लिफ्टमा फिल्मका नायक नाजिर हुसेन र नायिका सुष्टि श्रेष्ठलाई हात समाएर हिँडिरहेको देख्न सकिन्छ । कुर्ती सुरुवालमा सजिएकी सुष्टिले शीरमा ह्याट लगाएर कालो ब्याग बोकेकी छन् । उनले सेतो रंगको जुतासमेत लगाएकी छन् ।

त्यस्तै सर्त र पेन्टको गेटअपमा देखिएका नाजिरले शीरमा ह्याट लगाएका छन् भने जुता पनि सेतै रंगको छ । पृष्ठभूमिमा फिल्मका अर्का कलाकार दुरा सञ्जय गुप्ता रातो रंगको हिरो होण्डा मोटरसाइकलमा छन् । कालो चस्मा लगाएर काँधमा माछा भिरेका सञ्जयले पान खाएको देख्न सकिन्छ । सञ्जयको पछाडि जनकपुर-जयनगर रुटमा चल्ने रेललाई राखिएको छ । कलाकार र रेलको पृष्ठभूमिमा पहाड र तराईको दृश्य छ । पोस्टर आशिस सापकोटाले डिजाइन गरेका हुन् ।

यो फिल्ममा ३२ वर्षअघिको डकु-डुमा 'उजेली'का निर्देशक दीपेन्द्र गौचनको निर्देशन छ । दीपेन्द्रकै निर्माण रहेको फिल्ममा उनकै स्क्रिप्ट लेखन छ । फिल्ममा नाजिर, सुष्टि र सञ्जयसँगै रामनारायण ठाकुर, मदन ठाकुर, रिना रिमाल, कौशल्या ठाकुर, ललितादेवी मिश्र, रूपेश मण्डल, सुदीप पटेल, अनिल कुर्मी, मनोज शाह, अर्जुन पोखरेल र ओमप्रकाश कर्णको अभिनय छ । फिल्ममा अमिर्तेप शाहको विशेष भूमिका छन् ।

नकिम उद्दिन कार्यकारी निर्माता रहेको फिल्ममा मनोहर दास मुल, अनिन राजभण्डारी, राजीव थापा, रोबिन थापा, राधेश पन्त, महेश शाक्य, ज्योतिमान शेरचन, चन्द्र भट्टराज, सञ्जय भट्टराज सह-कार्यकारी निर्माता, अमिर्तेप शाह सहायक निर्माता,

दीपेन्द्र गौचनको कथा र लेखन, अमिर्तेप पोखरेल र अमिर्तेप शाहको सहायक लेखन, अमिर्तेप पोखरेलको स्क्रिप्ट सुपरभिजन छ । फिल्ममा अमर महर्जनको डीओपी, निमेष श्रेष्ठको सम्पादन, शंकर महर्जनको द्रव्य, दीपेन्द्र गौचन, प्रवेश मल्लिक र करण थापाको संगीत, दीपेन्द्र गौचन, अमिर्तेप शाह, करण थापाको शब्द, सितुसित वस्नेत, रोहित जोन क्षेत्री, प्रवेश मल्लिक, नेहा प्रियदर्शनी, करण परियार र इन्दिरा जोशीको

स्वर, राजीव कर्णको कोरियोग्राफी, काजोल कर्णको सहायक कोरियोग्राफी, जीवन पोखरेल र दीपेशको कपट्युम, अर्का थैम्काको आर्ट निर्देशन, राहुल रेग्मीको सहायक आर्ट निर्देशन र अरुण रेग्मीको प्रोडक्सन छ । फिल्मको यसअघि संवादरहित टिजर र 'हेदै जाऊ' बोलको गीत सार्वजनिक भइसकेको छ । म्युजिक नेपाल डिजिटल प्लेटफर्म रहेको फिल्म एप्पल इन्टरटेन्मेन्ट, एफडी कम्युनि र रिच इन्टरटेन्मेन्टले वितरण गर्दैछन् ।

आजबाट बसन्तको 'ज्वाइँ साब'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- निर्देशक बसन्त निरौला बिहीबार (आज) फुलपातीको दिनबाट फिल्म 'ज्वाइँ साब' लिएर दर्शकमाझ आउँदै छन् । फिल्म 'विजयपथ'बाट निर्देशनमा पाइला चालेका बसन्तले 'ज्वाइँ साब' सम्म आइपुग्दा एक्सन, प्रेमकथा र राजनीतिकसँग जोडिएको फिल्मसमेत निर्देशन गरे ।

'पहिला मलाई एक्सन फिल्म मनपर्य्यो । मैले जुन समयमा फिल्म निर्देशनमा डेब्यू गरेँ, त्यो समयमा एक्सनकै नेपाली फिल्महरू चलिरहेका थिए । त्यो समयमा निखिल उप्रेतीहरूको एक्सन फिल्म चल्थ्यो । अहिले पनि चल्छ । त्यो बेला फरक समय थियो', बसन्त भन्छन्, 'अहिले चाँहिँ कमेडीमा फरक केही गरौँ कि भन्ने सोचिरहेको थिएँ । हामीले फर्कडे डेढ वर्षको योजना पछि, यो फिल्म तयार पारेका हौँ ।' बसन्तले फिल्मका लेखक सविन अधिकारीले आफूलाई 'ज्वाइँ साब'को कन्सेप्ट सुनाएपछि काम गर्न सहमत भएको खुलाए ।

'लेखिरहेको मान्छेसँग धेरै कन्सेप्ट हुन्छ । अरु कन्सेप्ट पनि आएको थियो । ज्वाइँ साबको कन्सेप्ट आएपछि मलाई यो फिल्म गर्न पाए

जस्तो लाग्यो । ज्वाइँ साबमा कथा सामान्य छ, हामीले समाजमा देखिरहेको कथा नै हो', उनी भन्छन् ।

उनले फिल्मको स्क्रिप्टमा काम गरिरहेदा जितु नेपाल भन्दा पनि हाम्रो विषयलाई न्याय गर्न सक्ने एकजना कमेडी कलाकार खोजेको बताए । उनले स्क्रिप्ट फाइनल भइसकेपछि मात्र जितु नेपाललाई भेटेर कथा सुनाएको र उनी सहमत भएपछि मात्र अन्य कलाकार चयनको काम अगाडि बढेको खुलाए ।

बसन्तले फिल्मको कथाले दर्शक 'कनेक्ट' गर्नेमा आफूमा ढुक्क रहेको दाबी गरे । विवाह गर्दा बेहुलीलाई घरमा भित्र्याउन चलन छ । हामीले फिल्ममा बेहुलीको स्थानमा बेहुलालाई भित्र्याएका छौँ । केटा मान्छे विवाह गरेर अर्काको घरमा भित्र्याउने हुन्छ, भनेर परिकल्पना गरेका हौँ । 'ज्वाइँ साब' महिला प्रधान फिल्म हो । त्यसकारण पनि फिल्म दर्शकमाझ प्रिय हुन्छ भन्नेमा ढुक्का छौँ, उनले भने ।

उनले 'ज्वाइँ साब' पूर्णतया कमेडी मात्र नभई 'इमोसनल' फिल्म पनि भएको बताए । फिल्ममा एक समयसम्म कमेडी नै लगेका छौँ । कमेडीसँगै इमोसन पनि छ । 'ज्वाइँ साब'मा जितु नेपालले निर्वाह गरेको गोबर्द्धन पण्डित पात्रमा बसेर जुनसुकै लिंगका दर्शकले हेर्ने भने त्यो फिल्म हेरेक मान्छेलाई कनेक्ट गर्छ । दर्शकले मिठो विषयमा सामान्य कथा, गाउँघरको र समाजको कथा हेर्न पाउनुहुनेछ', उनले भने ।

फिल्ममा जितु नेपाल, निती शाह, बुद्धि तामाङ, हिमेश पन्त, रमेश बुढाथोकी, प्रकाश घिमिरे, शिशिर वाइडेल, दीपक आचार्यलगायतका कलाकारको अभिनय छ ।

'सानु तिमीले' सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- 'सानु तिमीले' बोलको गीत हालै सार्वजनिक भएको छ । गीतको शब्द र स्वर अशोक विष्टको रहेको छ । यो गीत अहिलेको कालमा नेपालको सबैभन्दा प्रमुख गीतहरूभन्दा एक गीत हो । यस गीतले सङ्गीतको संस्कृति र समाजको सामाजिक रूपमा प्रभाव गरेको हो । गीतको सङ्गीत विपी वाग्लेले गरेका छन् भने सङ्गीत संयोजन भद्र ओलीले गरेका हुन् ।

यस म्युजिक भिडियोमा गायक विष्ट र रोज ओलीले फिचरिङ गरेका छन् । गीतमा सँगै बाँच्ने बचनबद्धता गरिए पनि मायामा नौलो भएपछि पुरानो फाट्टै गएको हो कि भन्ने भाव प्रस्तुत गरिएको छ ।

भिडियोको निर्देशन सम्पादन र कलरिङ क्रान्ति केसीले गरेका हुन् । निजामती सेवामा व्यस्त विष्टले यसअघि घातभत्र

आघात ल्याइसकेका छन् भने छिट्टै मान्छे हामी' र 'फर्की आउन साथी सङ्गी' ल्याउने तयारीमा रहेको छ ।

रंजशाला

महिला साफ च्याम्पियनसिपको तयारी पूरा नेपालले कात्तिक २ गते भूटानसँग खेल्दै

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपालमै आयोजना हुने महिला साफ च्याम्पियनसिपको सातौँ संस्करणको तयारी पूरा भएको छ ।

नेपालमा तेस्रोपल्ट महिला साफ च्याम्पियनसिप आगामी कार्तिक १ देखि १४ गतेसम्म हुँदैछ । अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा)ले मंगलबार पत्रकार सम्मेलन आयोजना गर्दै सातौँ संस्करणको तयारी पूरा भएको जनाएको हो ।

यसअघि बंगलादेश, श्रीलंका, पाकिस्तान

र भारतले समान एकपल्ट यसको आयोजना गरेको छ । सातौँ संस्करणमा पाकिस्तान सहभागी नहुने चर्चा चलेको थियो । यद्यपि, अहिलेसम्म त्यसबारे कुनै पनि जानकारी नआएको एन्फाका प्रवक्ता सुरेश शाहले जानकारी दिए । त्रिपुरेश्वरस्थित दशरथ रंगशालामा हुने च्याम्पियनसिपमा आयोजक नेपालसहित माल्दिभ्स, पाकिस्तान, श्रीलंका, भारत, भूटान र बंगलादेश गरी सात राष्ट्रले प्रतिस्पर्धा गर्ने छन् ।

कुल सात टोलीलाई दुई समूहमा विभाजन गरिएको छ । नेपाल समूह 'बी'मा

छ । यो समूहमा श्रीलंका माल्दिभ्स र भूटान गरी चार राष्ट्र छन् । अर्को समूह 'ए'मा भने बर्लिया राष्ट्र भारत, पाकिस्तान र साविक विजेता बंगलादेशले प्रतिस्पर्धा गर्ने तय छ । च्याम्पियनसिपको उद्घाटन खेलमा कात्तिक १ गते भारत र पाकिस्तान भिड्दैछन् । आयोजक नेपालले भने कात्तिक २ गते भूटानसँग खेल्दै घरेलु मैदानको साफ च्याम्पियनसिपको शुरुवात गर्ने भएको छ । हालसम्म नेपाल पाँचपल्ट फाइनलमा पुगे पनि उपाधिको स्वाद भने चाख्न पाएको छैन । महिला साफ च्याम्पियनसिपको

सफल टोली भारत हो । भारतले पाँचपल्ट उपाधि उचाल्दा गत संस्करण मात्र बंगलादेशले जितेको छ । घरेलु मैदानमा हुने च्याम्पियनसिपका लागि नेपालले राजेन्द्र तामाङको प्रशिक्षणमा तयारी गरिरहेको छ । भर्खर एन्फा महिला लिगको पहिलो चरण पूरा भएको छ । सोही लिगको प्रदर्शनका आधारमा एन्फाले ४० सदस्यीय प्रारम्भिक टोली घोषणा गरेको थियो । त्यो टोलीबाट मंगलबार मात्र २७ खेलाडी छनोट भएका छन् ।

एन्फाको प्रतिযোগिता संयोजक सञ्जीव मिश्रले यसअघि विश्वकप छनोट चरणका खेल नहुनुका साथै एएफसी च्यालेन्ज लिगको प्रारम्भिक चरणको खेलमा पारो एएफसी र चर्च ब्याइजवीचको प्रतिस्पर्धाका क्रममा दशरथ रंगशालाको अवस्थाबारे भएको आलोचना नदोहोरिने बताए ।

आगामी २७ गते म्याच कमिसनर आउने र त्यसअघि नै मैदान र अन्य आवश्यक पक्षबारे राम्रोसँग तयारी हुने मिश्रको व्यवस्था गरिएको एन्फाले उल्लेख गरेका छन् । यस च्याम्पियनसिपमा सहभागी टोलीलाई एन्फा मुख्यालय, नेपाली सेनाको भद्रकाली र लगनखेल खेल मैदान तथा सेन्ट जेभियर्सको खेल मैदानमा प्रशिक्षणको व्यवस्था गरिएको एन्फाले उल्लेख गरेका छन् । यस च्याम्पियनसिपको अनुमानित बजेट चार करोड ६० लाख ८०० रूपैयाँ छ ।

दुई कार्यकारीसहित नौ बोर्ड सदस्य रिक्त

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - राष्ट्रिय खेलकुद परिषदको ९ बोर्ड सदस्यको पद रिक्त भएको छ । मन्त्री परिषदबाट नियुक्ति पाएका दुई कार्यकारी सहित राखेपका ९ बोर्ड सदस्यको चार वर्षको पदावधि मंगलबार सकिएको हो । २०७७ साल असोज २३ गतेको मन्त्री परिषदको बैठकले राष्ट्रिय खेलकुद विकास सदन २०७७ अनुसार ९ बोर्ड सदस्य नियुक्त गरेको थियो ।

बोर्ड सदस्यहरू मानदेव हजार, पुरेन्द्र विक्रम लाखे, राजेश गुरुङ, मोहम्मद सागिर शैख, नन्दा बस्थाल, यकेन्द्र कुँवर, चन्द्रबदना राई, एलवी क्षेत्री र सुमित्रा चौधरी रहेका छन् । हरी खड्काको

शर्मा ओली नेतृत्वको मन्त्री परिषदले क्याबिनेटबाट नियुक्त हुने ९ जनामा एमाले पृष्ठभूमिका खेलकमीलाई नियुक्ती दिएको थियो ।

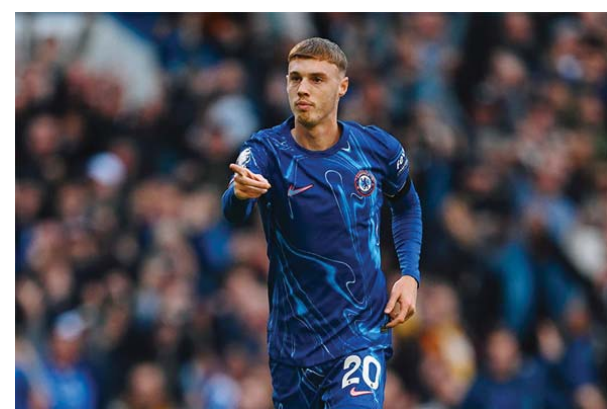
पछिल्लो समय खेलकुद मन्त्रालयको नेतृत्व गरिरहेका युवा तथा खेलकुद मन्त्री तेजुलाल चौधरीले राखेपका ६ जना बोर्ड सदस्यलाई पदबाट हटाउने निर्णय गरेका थिए । मन्त्रीको निर्णयविरुद्ध अदालत गएका तीन जना बोर्ड सदस्य अञ्जन धमला, सप्रमोट कुसारी र जनक वर्तौलाले अन्तरिम आदेश लिएर अल्पकालिन रूपमा पदमा फर्किएका छन् । अदालतको अन्तरिम फैसलाले राखेप अध्यक्षको हैसियतमा खेलकुद मन्त्रीले नियुक्ति गर्ने तयारी गरेका बोर्ड सदस्यको सूचि अलपत्र परेको छ ।

पाल्मर इङ्ल्यान्डको वर्ष उत्कृष्ट खेलाडी

काठमाडौं (एजेन्सी)- अट्याकिङ

मिडफिल्डर कोल पाल्मरले इङ्ल्यान्डको वर्ष उत्कृष्ट खेलाडी (सन् २०२३-२४) को अवार्ड जितेका छन् ।

इङ्लिस प्रिमियर लिग क्लब चेल्सीका २२ वर्षीय मिडफिल्डर पामर इङ्ल्यान्डका समर्थकको मनपर्ने खेलाडी घोषित भएका हुन् । स्पेनिश क्लब रियल मड्रिडका मिडफिल्डर जुड बेल्लिभम दोस्रो र आर्सनलका फरबाड बुकायो साका तेस्रो स्थानमा रहे । पामरले नोभेम्बर

२०२३ मा माल्तामाथि २-० को घरेलु जितमा इङ्ल्यान्डको टोलीमा डेब्यू गरेका थिए । उनले युरो कप २०२४ का पाँचसहित राष्ट्रिय टोलीबाट नौ खेल खेलेका छन् । त्यस अवधिमा दुई गोल गरेका छन् ।

उनको एक गोल जुलाईमा स्पेनविरुद्ध गरेका थिए । यो सिजन उनले प्रिमियर लिगका सात खेलमा ६ गोल गरेका छन् । सन् २०१० पछि यो अवार्ड जित्ने उनी पहिलो चेल्सीका खेलाडी बनेका छन् । यसअघि इङ्ल्यान्डका सहायक प्रशिक्षक एश्ले कोलेले यो अवार्ड जितेका थिए ।

स्याउको सुकुटी - मुस्ताडमा स्याउको सिजन सुरु भएसँगै स्याउबाट बन्ने कोसेलीका विभिन्न परिकारमध्ये स्याउको सुकुटी बनाउँदै कृषक। स्याउको सुकुटीलाई आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकले कोसेलीको रूपमा लैजाने गरेका छन्।
तस्वीर: सुशील थकाली/रासस

नयाँ नोट नछाप्दा डेढ अर्ब फाइदा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल राष्ट्र बैंकले दसैँतिहारलाई लक्षित गरी यस वर्ष नयाँ नोट मुद्रण नगर्दा नोट सट्टीको चाप हवातै घटेको छ। गत वर्ष राष्ट्र बैंकले काठमाडौं उपत्यकामा मात्र साढे १४ अर्ब तथा देशभर २९ अर्ब नयाँ नोट सट्टी गरेको थियो। यस वर्ष करिब रु चार अर्बमा सिमित रहेको छ। यो फण्डे २५ अर्बले कम हो।

राष्ट्र बैंक मुद्रा व्यवस्थापन विभागका निदेशक बासुदेव भट्टराईका अनुसार यस वर्ष राष्ट्र बैंक मातहतका कार्यालयबाट करिब दुई अर्ब र अन्य बैंकबाट पनि सोही बराबरीको नोट सट्टी भएको अनुमान छ। नयाँ नोट मुद्रण नहुँदा त्यसका लागि हुने खर्च जोगिएको छ भने सट्टीका लागि थप जनशक्ति व्यवस्थापनको फन्कट बैंकले व्यहोर्न परेन। उहाँका अनुसार अधिल्लो वर्ष नयाँ नोट मुद्रणका लागि मात्रै पनि फण्डे डेढ अर्ब खर्च लागेको थियो। 'देशभर ६६ लाख घरपरिवार छन्। त्यसमा ५० प्रतिशत अर्थात् ३३ लाख परिवारलाई नयाँ नोट सट्टीको पहुँच नभए पनि आधाका लागि विभिन्न दरका नोट छान्नु अर्बसम्म खर्च हुन्छ।'

यस वर्ष बैंकले नयाँ नोट मुद्रण नगरी हाल चलनचल्ती रहेका सफा र सुकिला नोटको

प्रयोगलाई जोड दिएको छ। बैंकको उक्त नीतिअनुरूप यस वर्षको दसैँतिहार लगायतका चाडबाडामा चलनचल्तीका सुकिला नोट प्रयोग हुनेछ। नयाँ नोट दसैँतिहारजस्ता पर्वमा मात्र अत्याधिक माग हुने तथा त्यसपछि बैंकका ढुकुटीमा थुप्रिएर बस्ने भएकाले त्यस्ता जम्मा भएका नोटको सदुपयोग गर्न नोट छपाईका लागि लाग्ने फजूल गर्न राख्ने राष्ट्र बैंकले सुकिला नोटको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरेको हो।

प्रत्येक वर्ष चाडबाडामा नयाँ नोट छापिने तथा घुमिफिरी ती नोट बैंकको ढुकुटीमा थुप्रिने क्रम बढेपछि बैंकले यस वर्ष चल्ने हदसम्म त्यस्ता नोटको सदुपयोग गर्न निर्णयमा पुगेको निदेशक भट्टराईको भनाइ थियो। पुराना नोट थिचिएर तथा ओसिएर स्वतः नष्ट हुँदै जाने भएकाले प्रयोग गर्न सकिने हदसम्म चलन चल्तीकै नोट उपयोग गर्न

सकियोस् भनी यसपटक नयाँ नोट नछापिएको उनको भनाइ छ। राष्ट्र बैंकले चलनचल्तीकै नोट प्रयोगमा जोड दिएपछि सट्टीमा हुने चाप कम हुनुका साथै नयाँ नोटका नाममा हुन सक्ने फजूल खर्चसमेत केही हदसम्म रोकिने अनुमान छ।

गत वर्ष छापिएको भन्दा तीन गुणासम्म बढी नोट हाल बजारमा र बैंक ढुकुटीमा मौज्जात रहेकाले पनि नयाँ नोट निकाल्न नपरेको उनको तर्क छ। उनले भने, 'नयाँ होस् पुरानो जेभए पनि नोटको मूल्य र महत्व एउटै हुन्छ। नयाँ भनेर राज्यलाई अतिरिक्त आर्थिक भार थप हुँदैन।' सफा र सुकिला नोट प्रयोगलाई निरन्तरता दिनुपर्नेमा जोड दिँदै उनले आगामी वर्षमा अहिले चलन चल्तीमा रहेकाभन्दा अझ सुकिला नोटले निरन्तरता पाउने विश्वास व्यक्त गरे।

सामान्य बढ्यो नेप्से

काठमाडौं (प्रस)- नेप्सेमा बुधवार सामान्य वृद्धि देखिएको छ। बुधवार नेप्से ४.८५ अङ्कले बढेर २६६८.१७ विन्दुमा रोकिएको हो।

कुल २९४ कम्पनीको सेयर कारोबार हुँदा ८३ लाख १२ हजार ६८५ किता सेयर ३ अर्ब ७६ करोड १५ लाख १२ हजार ७०६ को खरिद विक्री भएको छ। नेप्सेका अनुसार मिड सोलु हाइड्रोको सेयर

मुल्यमा सकारात्मक सर्कित लागेको छ, भने श्री स्टार हाइड्रोको सेयर मुल्यमा नकारात्मक सर्कित लागेको छ।

त्यसैगरी नेसनल फानान्सको सबैभन्दा बढी २२ करोड १ लाख ५८ हजारको सेयर कारोबार भएको छ। त्यस्तै सानिमा बैंकको ५ लाख ५५ हजार ३९८ किता सेयर कारोबार भएको छ।

उच्चस्तरीय आर्थिक क्षेत्र सुधार

सुभाष आयोगका पदाधिकारीलाई नियुक्तिपत्र

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उपप्रधानमन्त्री एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले उच्चस्तरीय आर्थिक क्षेत्र सुधार सुभाष आयोगका पदाधिकारीहरूलाई नियुक्तिपत्र र कार्यसर्त प्रदान गरेका छन्।

आयोगका अध्यक्ष रामेश्वर खनालले सबै पक्षसँग व्यापक परामर्श गरी सरकार, मन्त्री, सरोकारवाला र जनताले अपेक्षा गरेअनुसारको प्रतिवेदन तयार पार्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे।

आयोगका पदाधिकारीहरूले अर्थतन्त्रको समस्या, चुनौती पहिलाइ पोलिसी डेपार्लर गर्ने गरी प्रतिवेदन तयार पार्ने बताएका छन्। गत सोमवार सरकारले अर्थतन्त्रमा सुधारका लागि सुभाष दिन खनालको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य डा. प्रकाशकुमार श्रेष्ठ, त्रिभुवन

विश्वविद्यालय अर्थशास्त्र केन्द्रीय विभागका प्रमुख प्राडा. रामप्रसाद ज्ञवाली, अर्थविद् डा. विश्वास गौचन र नीति अनुसन्धान प्रतिष्ठानका वरिष्ठ

अनुसन्धानकर्ता डा. कल्पना खनाल रहेको आयोग गठन गरेको थियो। आयोगको कार्य समय छ, महिनाको तोकिएको छ।

विश्व बैंकले २० अर्ब ऋण दिने

काठमाडौं (प्रस)- बाढीपहिरो पीडितका लागि विश्व बैंकले करिब २० अर्ब रूपैयाँ अर्थात् १ सय ५० मिलियन अमेरिकी डलर ऋण सहयोग गर्ने भएको छ। विश्व बैंकको सञ्चालक समितिले ऋण सहयोगलाई स्वीकृत दिन निर्णय गरेको नेपालस्थित विश्वबैंकको कार्यालयले जानकारी दिएको छ।

विश्वबैंकले जारी गरेको विज्ञापिका बाढी-पहिरोले पुऱ्याएका क्षतिको पुनर्निर्माण, वस्ती व्यवस्थापन तथा पीडितको राहतका लागि तत्कालका लागि ठूलो रकम चाहिने भएकाले उल्लिखित रकम ऋण सहयोग प्रदान गर्ने निर्णय भएको उल्लेख छ।

उद्योग परिसंघबाट

बाढीप्रभावितलाई राहत वितरण

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल उद्योग परिसंघले हालै आएको अतिरल वर्षापछिको बाढी पहिरो प्रभावितहरूलाई राहत वितरण गरेको छ। परिसंघले ललितपुर जिल्लाको महाकाल गाउँपालिका वडा नं. ६ टुलादुलुङ्का सय घर परिवार र गोदावरी नगरपालिका वडा नं. ७ का सय घर परिवारलाई खाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराएको हो।

नेपाल उद्योग परिसंघका अध्यक्ष राजेशकुमार अग्रवालले बुधवार ललितपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी तुलसी बहादुर श्रेष्ठलाई दुई सय घर परिवारका लागि राहत सामग्री प्रदान गरेका थिए।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रेष्ठले परिसंघले दिएको राहत सामग्री महाकाल गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष डोल्मा माया गोले र गोदावरी नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मान बहादुर खड्कालाई उपलब्ध

गराए। प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रेष्ठले ललितपुरका यी विकट क्षेत्रका स्थानीयका लागि राहत सामग्री उपलब्ध गराएकोमा परिसंघलाई धन्यवाद दिए।

सो अवसरमा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी कल्पना धिमिरे नेपाल, नेपाल उद्योग परिसंघ पदाधिकारी सदस्य सन्दिप शारडा, महानिर्देशक डा. घनश्याम ओझासहित प्रशासन कार्यालयका उच्च कर्मचारीहरू सहभागी थिए।

लुकलामा एकै दिन २०० उडान

प्रभाव संवाददाता

सोलुखुम्बु- विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथा आरोहण तथा खुम्बु क्षेत्रको पदयात्रामा आएका पर्यटकले यो मनमोहक स्थान भरिभराउ भएको छ। लुकला विमानस्थलमा एकैदिन दुई सय उडान भएका छन्।

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण लुकलाका प्रमुख उमेश पन्थीका अनुसार मंगलबार रामेछापको मन्थली र काठमाडौंबाट एक सय ९८ वटा उडान भएका हुन्। हवाईजहाजले ६१ र हेलिकप्टरले एक सय ३९ उडान भएका छन्। उक्त दिन एक हजार पाँच सय ३९ जना पर्यटक खुम्बु भित्रिएका छन्।

हवाईजहाजबाट एक सय ६७ स्वदेशी र छ सय ६७ जना विदेशी गरी आठ सय ४ तथा हेलिकप्टरबाट छ सय ९५ पर्यटक लुकला ओर्लिएका उनले बताए। पर्यटक आगमनको याम सुरु

भएकाले उडान संख्या अझै बढ्ने उनले बताए। यद्यपि पर्यटक लिएर काठमाडौं र रामेछापको मन्थलीबाट आएका विमान प्रायः रिटै फर्कने गरेका छन्। लुकला आउने पर्यटकको चाप हुने भएकाले फर्कनेको सप्ला न्यून हुने गरेको तारा एयरलाइन्सका अमृत मगरले बताए। पदयात्राको याम सुरु भएसँगै पर्यटन व्यवसायीसमेत उत्साहित बनेको नाम्चेका

व्यवसायी लामाकाजी शेर्पाले बताए। उनले भने, 'अहिले हामीलाई पाहुनाको सत्कारमा भ्याइन्भ्याइ छ।' पर्यटन मार्गमा पर्ने लुकला, जोरसल्ले, फाकिदड, नाम्चे, खुम्जुङ, तेङ्खोचेलगायत ठाउँका होटल व्यवसायी पर्यटकको स्वागत सत्कारमा व्यस्त छन्। त्यस क्षेत्रका बाटो, चौतारा तथा होटल, लज

पर्यटकले नै भरिभराउ छन्। सगरमाथा क्षेत्रमा प्रवेश गर्ने पर्यटकको जोरसल्ले प्रवेशद्वारमा अनिवार्य दर्ता गर्ने व्यवस्था रहेको सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज नाम्चेका सूचना अधिकारी मनोजकुमार मण्डलले बताए।

२०३२ मा स्थापना भएको सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज एक हजार एक सय ४८ वर्गकिमी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। निकुञ्जभित्रको गोम्बो ताललाई सन् २००७ मा रामसार सूचीमा समावेश गरिएको सूचना अधिकारी मण्डलले जानकारी दिए। सन् १९७९ देखि निकुञ्जलाई विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश गरिएको हो। निकुञ्जमा कस्तुरी मृग, थार, घोरल, लङ्गुर बाँदर, मोनाल, हाँडे, हर्न लार्क, टिबेटन स्नो कक, चुग पाइन्ड्रन, निकुञ्ज क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने मानिसको सङ्ख्या तीन हजारभन्दा बढी रहेको संरक्षण अधिकृत मण्डलले बताए।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhbonline.com

www.facebook.com/Prabh Online

प्रभाव दैनिक